

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

woensdag

mercredi

23-01-2002

23-01-2002

10:15 uur

10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde interpellaties van 1

- de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "het interview met Marc Dutroux" (nr. 1075)
- de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de beveiliging in de gevangenis van Aarlen" (nr. 1076)
- de heer Ferdy Willems tot de minister van Justitie over "het bezoek van een senator en een journalist aan Marc Dutroux" (nr. 1079)
- de heer Joseph Arens tot de minister van Justitie over "het bezoek van een VTM-journalist in de cel van Marc Dutroux" (nr. 1083)
- de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de zaak Dedecker" (nr. 1089)

Sprekers: Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Ferdy Willems, Josy Arens, Bart Laeremans, Hugo Coveliers, voorzitter van de VLD-fractie, **Marc Verwilghen,** minister van Justitie, **Thierry Giet, Jacqueline Herzet, Fientje Moerman, Martine Dardenne, Vincent Decroly**

Moties

43

SOMMAIRE

Interpellations jointes de 1

- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'interview de Marc Dutroux" (n° 1075)
- M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la sécurité à la prison d'Arlon" (n° 1076)
- M. Ferdy Willems au ministre de la Justice sur "la visite rendue par un sénateur et un journaliste à Marc Dutroux" (n° 1079)
- M. Joseph Arens au ministre de la Justice sur "la visite d'un journaliste de VTM dans la cellule occupée par Marc Dutroux" (n° 1083)
- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "l'affaire Dedecker" (n° 1089)

Orateurs: Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Ferdy Willems, Josy Arens, Bart Laeremans, Hugo Coveliers, président du groupe VLD, **Marc Verwilghen,** ministre de la Justice, **Thierry Giet, Jacqueline Herzet, Fientje Moerman, Martine Dardenne, Vincent Decroly**

Motions

43

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

WOENSDAG 23 JANUARI 2002

MERCREDI 23 JANVIER 2002

10:15 uur

10:15 heures

De vergadering wordt geopend om 10.19 uur door de heer Fred Erdman, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.19 heures par M. Fred Erdman, président.

01 **Samengevoegde interpellaties van**

- de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "het interview met Marc Dutroux" (nr. 1075)
- de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de beveiliging in de gevangenis van Aarlen" (nr. 1076)
- de heer Ferdy Willems tot de minister van Justitie over "het bezoek van een senator en een journalist aan Marc Dutroux" (nr. 1079)
- de heer Joseph Arens tot de minister van Justitie over "het bezoek van een VTM-journalist in de cel van Marc Dutroux" (nr. 1083)
- de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de zaak Dedecker" (nr. 1089)

01 **Interpellations jointes de**

- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'interview de Marc Dutroux" (n° 1075)
- M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la sécurité à la prison d'Arlon" (n° 1076)
- M. Ferdy Willems au ministre de la Justice sur "la visite rendue par un sénateur et un journaliste à Marc Dutroux" (n° 1079)
- M. Joseph Arens au ministre de la Justice sur "la visite d'un journaliste de VTM dans la cellule occupée par Marc Dutroux" (n° 1083)
- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "l'affaire Dedecker" (n° 1089)

01.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met Dutroux is het ondenkbare klaarblijkelijk mogelijk. Wij hebben al enige ervaring met die man. Toen hij ontsnapte, werd het onmogelijke mogelijk. Vandaag doet er zich een nieuw incident voor. Dutroux is erin geslaagd om in zijn cel een senator en een journalist te ontvangen. Hij is er bovendien in geslaagd om in zijn cel een interview af te leggen. Dit lijkt mij nog het meest kwalijke te zijn.

Ik wil ten aanzien van deze affaire in eerste instantie de rol van senator Dedecker hekelen. Naar mijn aanvoelen kunnen wij zonder meer besluiten dat de heer Dedecker het ambt van senator heeft misbruikt. Ik meen trouwens dat deze kwestie het voorwerp zal zijn van het debat dat deze namiddag in de Senaat wordt gevoerd. In de uitzending "Recht op Antwoord" vernam ik – ik weet niet of men het heeft uitgezonden, maar het is zeker gezegd – dat er een deal bestond tussen senator Dedecker en VTM, waarbij Dedecker met VTM de afspraak had gemaakt dat de bandopnames niet zouden worden gebruikt, dan alleen naar aanleiding van een interview met Dedecker. Hieruit blijkt heel duidelijk dat de aanwezigheid van de journalist niet toevallig was. Het motief was ook niet edel, want het

01.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Avec Dutroux, il faut apparemment s'attendre à tout. Dutroux a réussi à recevoir dans sa cellule un sénateur et un journaliste et à leur accorder une interview. J'estime que dans cette affaire, M. Dedecker a abusé de sa fonction de sénateur. VTM et M. Dedecker avaient manifestement passé un accord interdisant l'utilisation d'enregistrements sonores, sauf dans le cadre d'une interview avec le sénateur. Les intentions de M. Dedecker étaient donc tout sauf louables et la présence d'un journaliste n'était pas fortuite.

La direction de la prison a été délibérément dupée. L'an dernier, une délégation de parlementaires

had alleen te maken met de behoefte aan sensatie en persgeilheid ten aanzien van de senator in kwestie. Hoe dan ook heeft senator Dedecker legitimatie bezorgd aan de delegatie die Dutroux heeft bezocht. Hij heeft alleszins op deze wijze het gevangenispersoneel misleid, dat daar voor een stuk het slachtoffer van wordt. Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is echter duidelijk dat de noodzakelijke veiligheidsvoorschriften niet werden nageleefd. Ik heb hierover ook een vraag aan de minister van Justitie.

Mijnheer de voorzitter, we hebben vorig jaar zelf deze ervaring gehad toen de leden van deze commissie samen met collega's een gevangenis hebben bezocht en we stuk voor stuk de metaaldetector moesten passeren. Deze was zeer sterk afgesteld, zelfs in die mate dat velen onder ons nadien werden gefouilleerd, trouwens tot ergernis van een medewerkster die bijna werd uitgekleeft.

De voorschriften, die moeten worden nageleefd, gelden voor iedereen, voor de heer Erdman, ook al is hij voorzitter van de commissie voor de Justitie, voor Vincent Decroly, voor Tony Van Parys, kortom voor iedereen. Dat is zonder meer duidelijk.

Het lijkt me ook duidelijk te zijn dat de journalist in kwestie een deontologische fout heeft gemaakt. Immers, zich voordoen als, of minstens een verkeerde indruk wekken, kan in de journalistiek hoe dan ook niet. Ik meen dat dit een reden te meer is om de Raad voor de journalistiek op heel korte termijn gestalte te geven.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u weet dat de CD&V-fractie daarover een wetsvoorstel heeft ingediend. Volgens mij is het belangrijk dat deontologische normen bestaan en dat ze ook worden nageleefd. Het doet mij genoegen te vernemen dat in perskringen een ruime consensus is gegroeid om de Raad voor de journalistiek op te richten. Mijns inziens is het niet aan de politiek zich daarmee te bemoeien. Immers, de wereld van de pers zelf moet zelf zijn eigen deontologie organiseren en moet er ook voor zorgen dat de deontologische regels worden nageleefd. Het is natuurlijk zonder meer duidelijk dat in dit dossier door de heer Dedecker en door de journalist in kwestie het eens te meer duidelijk is geworden dat de profileringsdrang en de drang naar sensatie dermate groot is dat men een forum heeft gegeven aan de publieke vijand nummer 1. Daarbij is de boodschap van de gedetineerde in kwestie een boodschap van de wijze waarop hij jonge meisjes bekijkt. De boodschap van Telefacts was in feite de boodschap van een man die jonge meisjes bekijkt en ze als gebruiksvoorwerpen gebruikt, waarbij elke menselijke boodschap ontbreekt. Dit verhaal is het resultaat van profileringsdrang en de drang naar sensatie. Leg dat maar eens uit aan de familieleden van de slachtoffers. Ik geloof dat deze boodschap aan niemand uit te leggen is, zeker niet ten aanzien van de gedetineerde in kwestie en de feiten die hij heeft begaan.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de vraag die daarnaast rijst is of het wel wijs was om toestemming te geven aan Jean-Marie Dedecker om de genaamde Dutroux in zijn cel te bezoeken. Men moet zich de omstandigheden voorstellen. De minister van Justitie krijgt de mededeling dat Jean-Marie Dedecker toestemming vraagt om Dutroux te gaan bezoeken.

Mijn aanvoelen is dat de heer Dedecker bij Dutroux op bezoek laten

a visité un établissement carcéral. Nous avons dû passer au détecteur de métal et certains parmi nous ont même subi une fouille approfondie. Les mesures de sécurité s'appliquent donc également aux sénateurs et aux députés.

Le journaliste a commis une faute déontologique. Le CD&V a déposé une proposition de loi relative à la création d'un Conseil du journalisme. Ce ne sont pas les journalistes eux-mêmes qui doivent fixer leurs normes déontologiques mais il faudra en tout cas que quelqu'un le fasse.

Je me réjouis de l'apparente unanimité des journalistes à propos de la création d'un organe déontologique. Le cas concret qui nous occupe aujourd'hui en démontre, on ne peut mieux, la nécessité. Du reste, on rencontre dans les médias de plus en plus d'exemples de ce genre de sensationnalisme.

Reste à savoir si le ministre a bien fait d'autoriser le sénateur Dedecker à rendre visite à Marc Dutroux. Il fallait s'attendre à ce qu'une rencontre entre les deux personnages soit explosive. Le ministre aurait dû le réaliser immédiatement et persuader le sénateur Dedecker d'abandonner son projet.

Marc Dutroux aurait écrit au sénateur Dedecker en lui disant qu'il avait «des révélations à lui faire».

La question est de savoir comment il convient de réagir à ce genre de courrier. Je considère que la seule réaction qu'on puisse avoir, c'est d'en informer le juge d'instruction. M. Dedecker a-t-il informé le juge d'instruction qu'il avait reçu cette lettre? Le ministre a-t-il informé le juge d'instruction de la visite et de la lettre concernée?

gaan met vuur spelen is. Dedecker en Dutroux samenbrengen betekent vuurwerk. Het is dan ook zeer de vraag wat de toegevoegde waarde kon zijn van het bezoek van senator Dedecker aan Dutroux.

Een normale reactie, gedicteerd door gezond verstand, zou zijn geweest aan de heer Dedecker te vragen of hij gek was geworden en wat hij daar zou gaan doen en hem een dergelijk bezoek af te raden.

Het is volgens mij niet zo evident dat aan de heer Dedecker toestemming werd verleend om Dutroux te bezoeken.

Er is evenwel meer. Jean-Marie Dedecker ondernam dat bezoek naar aanleiding van een brief die hij van Dutroux ontving en waarin deze schreef hem iets te willen vertellen. Daarnaast is er het gegeven dat het onderzoek waarbij Dutroux is betrokken, nog niet is afgesloten. In dat verband herinner ik u aan mijn vraag, begin van dit jaar, met name of het proces dit jaar nog zou plaatsvinden en waarop de minister antwoordde dat onderzoeksrechter Langlois het onderzoek afrondde en dat het binnen afzienbare tijd zal worden overgemaakt aan het parket voor de eindvordering. Dat betekent dus dat het onderzoek op 3 januari 2002 zeker nog niet was afgesloten.

Aangezien Dutroux in een brief te kennen gaf een mededeling te willen doen, goed wetende dat het onderzoek nog lopende is, meen ik dat, rekening houdend met de algemene beginselen, de enige reactie erin kon bestaan om dit schrijven aan de onderzoeksrechter te bezorgen.

Mijnheer de minister, informeerde u de onderzoeksrechter over het feit dat Dutroux iets te vertellen had? Ware het niet beter geweest de onderzoeksrechter hiervan op de hoogte te brengen zodat het nodige gevolg aan deze aangelegenheid kon worden gegeven, in de plaats van Jean-Marie Dedecker toe te staan Dutroux te bezoeken? Immers elke informatie kan nuttig en interessant zijn en het risico moet worden vermeden dat deze op de verkeerde manier wordt gehanteerd.

Vervolgens had ik graag vernomen of u de onderzoeksrechter inlichtte over het feit dat u Jean-Marie Dedecker de toestemming gaf om een gesprek te voeren met Dutroux die, naar eigen zeggen, iets te vertellen had.

De toestemming werd toch verleend en daaromtrent rijzen ook vragen, meer bepaald inzake de modaliteiten. Wanneer men wordt geconfronteerd met de situatie waarbij senator Dedecker Dutroux gaat bezoeken in zijn cel, dan moeten minstens de nodige maatregelen worden genomen om de veiligheid en de sereniteit van een dergelijk bezoek te garanderen en om het behoorlijke verloop ervan te verzekeren. Op het eerste gezicht werden evenwel niet alle veiligheidsmaatregelen genomen aangezien een journalist met een bandopnemer zich toegang wist te verschaffen tot de ruimte.

Mijnheer de minister, welke instructies werden er gegeven aan de administratie van het gevangeniswezen om dit bezoek in behoorlijke omstandigheden te laten verlopen, zodat zowel de sereniteit als de veiligheid werden verzekerd? Immers, niemand heeft baat bij incidenten rond de figuur van Marc Dutroux, ook omwille van de

En outre, il faut veiller à ce que de telles visites s'effectuent dans des conditions répondant à certaines exigences de sécurité et dans un climat de sérénité. Cela n'a manifestement pas été le cas. Quelles consignes le ministre a-t-il données à cet égard au directeur de la prison d'Arlon, étant entendu que de telles visites ne peuvent nuire à l'instruction?

Le ministre a-t-il parlé au sénateur des résultats de son entretien avec Dutroux après qu'il eut rendu visite à celui-ci? Dutroux a-t-il remis des documents au sénateur? Si oui, M. Dedecker les a-t-il remis à M. Verwilghen?

Le résultat de toute cette affaire, c'est que depuis sa cellule, Dutroux a pu toucher ainsi un large public. VTM et M. Dedecker ont joué le jeu de l'ennemi public n°1. Nous ne pouvons nous défaire de l'impression que celui-ci essaie de parasiter son dossier en faisant des déclarations au sujet de réseaux de pédophiles.

Le fait que Dutroux ait pris l'initiative, au moment précisément où le juge d'instruction est sur le point de clôturer le dossier, d'adresser un courrier à certaines personnes "pour leur dire quelque chose" est éloquent. Je crains qu'en agissant ainsi, Dutroux ait réussi à manipuler ces personnes. Les conséquences juridiques se feront sentir plus tard.

Ce matin, la presse a évoqué une nouvelle théorie du complot, à savoir une conjuration ourdie par VTM et moi-même. C'est M. Coveliers – qui est passé maître dans l'art de comploter – qui a échafaudé cette théorie qui ne tient évidemment pas debout. La semaine passée, M. Landuyt et moi-même avons été invités par VTM, en notre qualité de membres de la commission Dutroux, à accorder une interview portant sur le déroulement juridique de l'affaire Dutroux. A ce moment-là,

schokkende effecten en de nadelige gevolgen hiervan ten opzichte van de publieke opinie en van de familieleden van de slachtoffers.

Bovendien moeten wij er ons bewust van zijn dat dit voor het onderzoek nadelig kan zijn omdat het gerechtelijk onderzoek nog loopt.

Het derde element in verband met de toestemming om Marc Dutroux te bezoeken is de opvolging ervan. Heeft de minister, zodra het bezoek had plaatsgevonden, aan de administratie een rapport gevraagd van dat bezoek? Heeft hij aan de heer Dedecker gevraagd welke de resultaten waren van de besprekingen, als ik die bewoording mag gebruiken? Klopt het dat de heer Dedecker de documenten die hem zouden zijn overhandigd, niet onmiddellijk ter beschikking heeft gesteld? Zijn er documenten overhandigd? Zo ja, welke documenten? De heer Dedecker zei dat hij de documenten niet ter beschikking kon stellen wegens de reis van de minister. Volgens mij is dat argument moeilijk aanvaardbaar. Hij had de kabinetschef kunnen inlichten of de gerechtelijke instanties kunnen informeren over de gegevens waarover hij beschikte. Als hij ter goeder trouw was, dan was er geen enkele reden om die gegevens niet onmiddellijk bij de juiste persoon of instantie te bezorgen.

Hoe dan ook, het resultaat is dat Marc Dutroux vanuit zijn cel een ongelooflijk forum heeft gekregen. De CD&V-fractie stoort zich daarbij het meest aan het feit dat blijkbaar, bewust of onbewust – ik hoop alleszins dat het onbewust was –, werd meegespeeld met het subtiële spel van Marc Dutroux. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat hij heeft geprobeerd het dossier en zijn dossier te vergiftigen door het afleggen van verklaringen over de netwerken. Iedereen weet dat de Kamer van Inbeschuldigingstelling eind 2001 een duidelijke beslissing had genomen, namelijk de opsplitsing van het dossier-Dutroux op zich en het dossier van de netwerken dat verder bekeken moet worden, maar afzonderlijk behandeld zal worden. Het dossier-Dutroux moet nu afgesloten worden. Onderzoeksrechter Langlois werd verzocht om het dossier-Dutroux eind 2001 af te sluiten. Op dat moment laat Marc Dutroux aan een aantal mensen weten dat hij iets te vertellen heeft. Later blijkt dat te gaan om het plaatsen van de feiten in bepaalde netwerken. Het initiatief van Marc Dutroux kwam op een cruciaal moment, namelijk op het moment dat de onderzoeksrechter zijn dossier aan het afsluiten was. Op relatief korte termijn, een kwestie van weken of maanden, staan wij voor richtinggevende beslissingen in de procedure door de Raadkamer en de Kamer van Inbeschuldigingstelling. Het risico bestaat natuurlijk om de verklaringen van Marc Dutroux in het kader van die procedure aan te wenden. Ik vrees dat Marc Dutroux er op die manier in is geslaagd een aantal mensen in zijn subtiële spel te laten meespelen. De les van dat verhaal is volgens mij dat Marc Dutroux als supermanipulator zijn slag nog eens heeft thuisgehaald. Hij heeft de partij gewonnen met de hoogste score, namelijk ippon.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister van Justitie, dat waren de bedenkingen en de vragen die ik aan de minister van Justitie wilde stellen naar aanleiding van het incident met Marc Dutroux, de binnendringing in de gevangenis en de aflegging van een interview.

Sta me toe nog even in te gaan op enkele berichten die vanmorgen in de pers zijn verschenen.

il n'était évidemment pas encore question de l'incident provoqué par le sénateur Dedecker. Ce n'est que vendredi, lorsqu'il y a eu des fuites dans la presse à ce sujet, que j'ai réagi à ce qui s'est passé à Arlon en faisant part de ma profonde indignation.

Er is klaarblijkelijk een nieuwe complottheorie ontstaan in de wereld die wij beleven. Men spreekt over het complot tussen Van Parys en VTM in dit dossier. Ik heb dat gelezen, ik heb even de wenkbrauwen gefronst en ik heb even geglimlacht. Als ik zo iets hoor uit de mond van collega Coveliërs, dan moet ik toegeven dat hij iets kent van complotten. Over complotten is al een en ander gezegd en geschreven. Ik wil hierover alleen het volgende zeggen, mijnheer de voorzitter, om even de puntjes op de i te zetten en te voorkomen dat men het dossier afleidt van zijn essentie.

Ik denk dat de collega's en de minister zich vergissen. Ik wil precies zeggen wat er concreet is gebeurd. Vorige week heeft VTM aan Renaat Landuyt en mijzelf gevraagd om als gewezen leden van de parlementaire onderzoekscommissie enkele vragen te beantwoorden naar aanleiding van het afsluiten van het onderzoek-Dutroux. Renaat Landuyt en ikzelf zijn daarop ingegaan. Ik heb dat gesprek met VTM vorige woensdag toegestaan. Men heeft toen op geen enkel moment gesproken over enig initiatief in verband met Dutroux of het bezoek van de heer Dedecker. Ik had nochtans aan de journalist gevraagd wie er nog in het kader van dat programma werd geïnterviewd. Toen was alleen sprake van Renaat Landuyt en eventueel nog andere leden van de parlementaire onderzoekscommissie. Vrijdag, nadat het incident was geëkt in het Nieuwsblad, heb ik met heel veel verontwaardiging gereageerd toen ik vernam dat het onmogelijke had plaatsgevonden.

Mijnheer de voorzitter, zo hebben de feiten zich voorgedaan. Ik wou dit aan het einde van deze interpellatie nog even duidelijk maken, zodat wij ons met de kern van het probleem kunnen bezighouden. Hoe is het in godsnaam mogelijk geweest dat Dutroux in zijn cel bezoek heeft gekregen en dat hij daar de gelegenheid heeft gekregen om zijn boodschap kenbaar te maken, waarvoor u en ik weinig respect kunnen opbrengen?

01.02 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er zijn inderdaad diverse aspecten verbonden aan deze zoveelste affaire in verband met Dutroux. Collega Van Parys heeft het grootste deel ervan beklemtoond. Ik heb nog een paar aanvullende opmerkingen en ik wil ook wat meer vragen stellen.

Het eerste aspect heeft betrekking op de media. Ik denk niet dat wij die kwestie hier moeten uitklaren, maar ik ga wel akkoord met de stelling van collega Van Parys dat een debat daaromtrent dringend nodig is. Wij zijn voorstander van een zo groot mogelijke onafhankelijkheid van de media, maar het debat over de accountability van deze vierde macht kunnen wij niet uit de weg gaan. Of dit moet gebeuren via de raad die de CD&V voorstelt, laat ik in het midden. Ik meen dat wij dit debat vroeg of laat moeten voeren. Wij moeten dat evenwicht zoeken.

Vandaag lees ik in de krant dat mevrouw Solange Cluydts heel het traject heeft meegemaakt. Zij is meegereden naar Aarlen, zij is ter plekke mee naar binnen gegaan en zij is mee teruggedren, maar zij wist niet dat er een journalist bij haar was. Dat roept vragen op.

Ik denk echter niet dat dit het debat is.

01.02 Geert Bourgeois (VU&ID): Les faits viennent d'être évoqués par M. Van Parys. Je souhaiterais y ajouter un certain nombre de considérations et poser quelques questions supplémentaires.

Un débat s'impose à propos du rôle des médias dans cette affaire. Ces derniers doivent pouvoir travailler en toute indépendance mais nous devons nous pencher sur la question de la déontologie et de la responsabilité. Je ne souhaite néanmoins pas répondre maintenant à la question de savoir quelle forme cette réflexion doit prendre.

L'attitude irresponsable du sénateur constitue un autre élément du dossier. Il déclare s'être engagé politiquement contre

Het tweede aspect is dat van de politieke onverantwoordelijkheid van een senator die aan stuntwerk doet, die weet dat Dutroux er op uit is in de media te komen, die daar een forum aan geeft, die daaraan meewerkt en die denkt zelf ook in de media te komen. "Ik waad door de riolen van de samenleving", zegt hij. Hij voelt zich geroepen dat te doen en het is typisch dat hij op dit vlak onmiddellijk bijval kreeg van een bepaalde politieke partij die stelde dat niet moest worden gefocust op Dedecker, maar wel op de pedofiliënnetwerken. Diezelfde senator zegt: "Ik heb mij politiek geëngageerd na de Witte Mars, na de revolte van de bevolking tegen het slecht werkende gerecht, na het spaghettiarrest". Hij begaat echter zelf een aantal zeer grote onvoorzichtigheden die mogelijk onregelmatigheden of nietigheden in dit dossier kunnen genereren, daar heb ik het verder nog over.

Zijn stelling dat het proces Dutroux veel te lang uitblijft, moet duidelijk niet zo worden aangekaart. Ik heb dat vorig jaar aangekaart naar aanleiding van uw uitspraak dat assisen niet geschikt was voor die zaak, mijnheer de minister. Dat was de reden dat de zaak zo lang aansleepte volgens u. De heer Van Parys heeft de kwestie ook aangekaart. Een parlamentslid dat dit wil aanklagen zonder in de zaak zelf te treden, moet dat hier doen. Hij moet kijken of er wetgevend moet worden opgetreden. De kiezer zal oordelen. Ik denk dat de beruchte senator goed uit dit dossier zal komen, maar of dat voor zijn partij ook zo zal zijn, is een andere zaak.

Mij interesseert het politieke aspect. Voor ik daartoe kom, heb ik tien zeer concrete vragen die van belang zijn bij de beoordeling van dit dossier.

Ten eerste, wanneer hebt u de aanvraag van de heer Dedecker voor dat bezoek gekregen?

Ten tweede, gebeurde dat schriftelijk? Ik neem aan van wel.

Ten derde, was dat gemotiveerd? Zo ja, hoe?

Ten vierde, was de brief van Dutroux daarbij gevoegd? Ik heb begrepen dat u zegt toestemming gegeven te hebben op basis van een brief van Dutroux die beweerde belangrijk nieuws te melden te hebben over netwerken. Als die brief daarbij gevoegd was, wat hebt u daarmee dan gedaan? Hebt u die brief bij u gehouden? Hebt u die bezorgd aan de procureur-generaal? Hebt u die rechtstreeks bezorgd aan de onderzoeksrechter? Hebt u die verticaal geklasseerd? Wat is er met die brief gebeurd?

Ten vijfde, vroeg de heer Dedecker alleen voor zichzelf toestemming, of heeft hij meteen gevraagd om iemand te mogen meenemen, zodat hij dus niet alleen daar zou zijn?

Ten zesde, hoe is die tweede persoon, mevrouw Solange Cluydts, daar bij gekomen? Voor mij is dat heel onduidelijk. Ik heb uw verklaring daarover gehoord en die van de heer Dedecker. Op een bepaald moment werd gezegd dat de minister er zelf op aandrong dat de senator ingedeckt zou zijn, dat hij daar niet alleen heen zou gaan omdat dit veel te delicaat was en te moeilijk zou liggen. Wij weten dat artikel 6 van het gevangenisreglement bepaalt dat een parlamentslid dat een bezoek brengt aan een gevangene, dat nooit alleen doet. De directeur van de gevangenis of iemand die werd aangewezen door de

le piètre fonctionnement de la justice. Il ne tient cependant pas compte des dommages qu'il pourrait causer à l'enquête et au procès. L'électeur portera son jugement sur le sénateur. Si celui-ci devait en tirer un profit électoral, l'image du VLD s'en trouverait tout de même ternie.

Je souhaiterais poser un certain nombre de questions concrètes au ministre. Quand le ministre a-t-il reçu la demande de M. Dedecker? Cette demande lui avait-elle été adressée par écrit? Comment la demande était-elle motivée? La lettre de Marc Dutroux était-elle jointe à la demande? Dans l'affirmative, qu'a fait le ministre de la lettre en question? Pour quelles personnes une autorisation de visite a-t-elle été demandée? Qui a proposé d'inviter Mme Cluydts à assister à la rencontre? Sa présence est-elle conforme à l'article 6 du Règlement?

Le ministre a-t-il confirmé par écrit qu'il autorisait la visite? La réglementation a-t-elle en l'espèce fait l'objet d'une dérogation, de sorte que les visiteurs n'ont pas été accompagnés du directeur de prison ou d'un autre membre du personnel? Il ressort des articles de presse qu'aucun membre de la direction de l'établissement pénitentiaire n'a accompagné les visiteurs. Une copie de l'autorisation a-t-elle été envoyée au procureur du Roi Bourlet, au juge d'instruction ou au procureur général?

Quand le ministre a-t-il été mis au courant de l'incident? A-t-il pris aussitôt pris contact avec le procureur du Roi et avec le procureur général à ce sujet? Le ministre a-t-il demandé le texte de l'interview? Dans l'affirmative, en a-t-il envoyé une copie à M. Bourlet et à Mme Thilly?

Le ministre Verwilghen a qualifié le comportement de M. Dedecker d'indigne d'un sénateur. A-t-il

gevangenis, is daarbij. Was dat dus uw voorstel, mijnheer de minister, of kwam dat van de heer Dedecker? Is dat verenigbaar met artikel 6 dat zegt dat de leden van Kamer en Senaat toegang hebben tot de inrichtingen en dat zij, om een bewoonde individuele kamer te betreden of zich in betrekking te stellen met bepaalde gedetineerden zoals hier, een bijzondere toelating van de minister moeten hebben? Daaraan wordt toegevoegd dat deze bezoekers worden vergezeld door de directeur van de inrichting of door het personeelslid dat hij aanwijst. Dat lijkt mij niet onbelangrijk, vooral omdat dit aspect weinig wordt benadrukt en bij mij veel vragen oproept. Op het eerste gezicht zie ik niet wat de betrokkenheid kan zijn van het CGKR bij een bezoek van een senator aan iemand die in voorhechtenis zit, beticht zijnde van de beschuldigingen die wij kennen.

Ik heb daar grote problemen mee. Als een derde persoon met een senator of een kamerlid mee kan gaan, kan dit grote risico's inhouden voor het onderzoek. Ik kom daar straks op terug. We weten dat men in dit dossier op vinkenslag ligt.

Zevende vraag. Mijnheer de minister, hebt u een schriftelijke beslissing genomen? Hebt u schriftelijk uw toestemming gegeven? Hebt u ze bezorgd aan de gevangenisdirecteur? Hebt u een afwijking verleend op het tweede lid zodat de directeur niet moest meegaan of hebt u zich hierover niet uitgesproken? Is de directeur of iemand door hem aangewezen meegegaan? Voor zover ik dat uit de mediaberichten kan afleiden is dat niet gebeurd. Hebt u uw toestemming bezorgd aan de heer Bourlet, aan de onderzoeksrechter of aan de procureur-generaal? Hebt u hen erop gewezen dat er bezoek zou komen voor iemand wiens gerechtelijk dossier niet afgesloten is?

Achtste vraag. Wanneer was u ervan op de hoogte dat de heer Dedecker niet alleen gegaan is maar vergezeld was van mevrouw Cluydts en bovendien van een journalist? Wat hebt u op dat ogenblik gedaan? Hebt u dat gesignaleerd aan het parket generaal, aan de onderzoeksrechter of aan de heer Bourlet? Hebt u de cassette met de uitspraken van Dutroux – wetende dat het gesprek op band was opgenomen - opgevraagd? Hebt u ingezien dat dit niet zonder belang was? Er was een derde persoon, mevrouw Cluydts aanwezig. Hebt u erop aangedrongen dat de tekst aan het gerecht zou bezorgd worden of hebt u niet gereageerd?

Negende vraag. Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat dit een senator onwaardig is en dat u de Senaatsvoorzitter op de hoogte zou brengen. Hebt u dat gedaan? Op welke manier en wanneer? Was dat per brief? Wat is de inhoud van uw bemerkingen?

Tiende vraag. Hebt u een administratief onderzoek opgestart in verband met dit dossier? Hebt u gevraagd wat er exact gebeurd is, hoe de gevangenisdirecteur gereageerd heeft, hoe de betrokkenen zich voorgesteld hebben, of de journalist zich voorgesteld heeft als journalist dan wel als de chauffeur van de betrokken senator? Werd een metaaldetectie-onderzoek verricht? Zo ja, heeft men iets ontdekt? Heeft men dit onderzoek niet uitgevoerd omdat het een senator en zijn gevolg was? Wordt bandopnameapparatuur niet gedetecteerd? Dit is niet onbelangrijk om weten. Het is bizar dat dergelijke apparatuur binnengesmokkeld kan worden. Niet alleen in dit dossier maar ook in andere dossiers zou het niet zonder belang kunnen zijn

contacté le président du Sénat, M. De Decker, pour discuter du comportement de ce membre du Sénat?

Une enquête administrative a-t-elle été ouverte? Sur quoi l'enquête portera-t-elle concrètement? Examinera-t-on les raisons pour lesquelles le directeur n'a pas accompagné les visiteurs jusqu'à la cellule et la manière dont les visiteurs se sont présentés? Examinera-t-on si le journaliste s'est effectivement présenté sciemment comme étant le chauffeur du sénateur? Comment se fait-il que le petit magnétophone du journaliste n'a pas été repéré par le détecteur? Est-ce normal?

Dutroux semble vous poursuivre, que vous soyez parlementaire ou ministre. Vous avez déjà été interpellé à son sujet. L'article 6 du règlement des établissements pénitentiaires n'établit aucune distinction entre les visites aux condamnés et aux détenus faisant l'objet d'une instruction. Ces dernières visites sont beaucoup plus délicates. Dutroux faisait-il l'objet d'un régime de visite particulier? Le ministre a-t-il demandé l'avis du procureur-général avant d'autoriser la visite? Pourquoi une personne du centre était-elle présente? A qui cette dame a-t-elle fait rapport? Sa présence n'est pas sans danger car elle pouvait, ainsi que l'enregistrement, entraîner des irrégularités.

J'attends la réponse du ministre pour me prononcer sur les conséquences. L'article 6 doit en tout état de cause être modifié. Comme l'attestent entre autres les dossiers de l'AGCD et des swaps, ainsi que le drame du Heyzel, la Belgique est un curieux pays sur le plan de la responsabilité politique. Quel est votre avis personnel en la matière?

als men met bandapparatuur binnen kan.

Mijnheer de minister, ik wens uw rol onder de loop te nemen. Het minste wat men kan zeggen is dat u iets hebt met Dutroux. In een vorig parlementair leven hebt u een belangrijke rol gespeeld in de zaak-Dutroux. Als minister bent u in deze zaak reeds een aantal malen op opmerkelijke manier tussenbeide gekomen. Wij hebben u daarover geïnterpelleerd. Ik herinner aan het dossier-Nihoul. U hebt ervoor gezorgd dat de voorwaardelijke invrijheidstelling opnieuw ongedaan werd gemaakt en Nihoul opnieuw opgesloten werd. Ik heb artikel 6 van het reglement van de strafinrichtingen voorgelezen. Wat mij opvalt – wij zullen hiermee rekening moeten houden – is dat artikel 6 geen onderscheid maakt tussen een zaak die nog in gerechtelijk onderzoek is en iemand die reeds veroordeeld werd. Het ontwerp-Dupont maakt dit onderscheid evenmin. Dit ontwerp breidt alleen de toegang tot de gevangenis uit tot de leden van de Vlaamse Raad en de Franse Gemeenschap. Voor de rest blijft dit een bevoegdheid van de minister zonder onderscheid of het een gerechtelijk onderzoek betreft of niet.

Ik denk dat dit politiek in de bespreking meegenomen moet worden. Mijnheer de minister, in feite geeft u de toestemming op basis van een koninklijk besluit, waarin de wetgever dus niet tussenbeide komt. U bent daarvoor dus verantwoordelijk. Volgens mij is het erg delicaat als u zo'n toestemming geeft in een nog lopend gerechtelijk onderzoek, vooral in dit dossier waarin de betrokkenen op de loer liggen om eventuele onregelmatigheden in te roepen.

Mijnheer de minister, daarover heb ik de volgende vragen voor u.

Ten eerste, werden er voor Marc Dutroux door de procureur of de onderzoeksrechter speciale regels uitgeschreven inzake bezoek van de betrokkene?

Ten tweede, hebt u, vooraleer u de toestemming gaf, advies gevraagd aan de procureur-generaal of hebt u eigenmachtig over die toestemming beslist?

Ten derde, waarom was die mevrouw van het centrum daarbij aanwezig? Dat intrigeert mij buitenmate. Met welk doel was zij daar? Ik hoorde dat zij de senator moest indekken en dat er een betrouwbaar persoon bij moest zijn. Klopt die uitleg? Aan wie heeft die mevrouw gerapporteerd? Als zij daar op uw vraag bij was, neem ik aan dat zij aan u gerapporteerd heeft, hoewel u niet meteen bevoegd bent voor dat centrum. Volgens mij is dat niet ongevaarlijk. U stond toe dat derden meelingen in de naam van een gerechtelijk onderzoek. Veronderstel dat de betrokkene verklaringen had afgelegd die tegen hem uitgespeeld konden worden. De verklaringen zijn opgenomen op band. Veronderstel dat aan die verklaringen ruchtbaarheid zou worden gegeven. Dat leidt tot onregelmatigheden en nietigheden. Enige tijd geleden hebben wij allen de wet-Franchimont goedgekeurd waarin uitdrukkelijk bepalingen zijn opgenomen over het geheim van een onderzoek en strikte regels voor wie het dossier mag inkijken. Zelfs de burgerlijke partij mag het dossier in bepaalde omstandigheden niet inkijken. Veronderstel dat die derde zich later burgerlijke partij zou stellen op basis van gegevens die hij heeft verkregen uit het onderhoud met de betrokkene in de cel die, zich van geen kwaad bewust, verklaringen

aflegt. Op dat aspect zijn wij tot nu toe veel te weinig ingegaan. Daarom wil ik daarvoor uitdrukkelijk uw aandacht vragen. Er is een bandopname gemaakt, maar niemand weet door wie. Veronderstel dat in die gegevens verklaringen zitten die een repercussie hebben op de regelmatigheid van het dossier, dan zouden we helemaal fout zitten.

Mijnheer de minister, ik wacht uw antwoord af voor ik mij uitspreek over de gevolgen. Ik heb mijn oordeel gegeven over de betrokken senator. Nu houden echter het politieke en de beleidsmatige aspecten ons bezig. Volgens mij moet artikel 6, dat artikel 32 van de wet wordt, worden veranderd. Er zou een onderscheid moeten bestaan tussen een bezoek aan een gevangene die in voorhechtenis zit en bezoek aan een gevangene die veroordeeld is. U hebt de toestemming voor het bezoek gegeven aan een parlementair, maar over de geheimhouding is namelijk niets geregeld als bij dat bezoek derden aanwezig zijn. Dat kan erg delicaat zijn. Er staan overigens ook geen sancties op.

Ik spreek mij niet uit over de politieke verantwoordelijkheid. Op dat punt is België een bijzonder eigenaardig land. Zo herinner ik mij dat niemand ooit de politieke verantwoordelijkheid heeft opgenomen voor het ABOS-schandaal of het Heizel-drama. De heren Delcroix en Vandenbroucke zijn opgestapt wegens persoonlijke verantwoordelijkheid. De heer Maystadt is niet opgestapt wegens het Swap-dossier. De heren De Clerck en Vande Lanotte zijn opgestapt wegens hun verantwoordelijkheid voor wat in de institutie is gebeurd.

Niemand heeft ooit gezegd dat zij bij de ontsnapping van Dutroux een persoonlijke fout hadden begaan, maar zij hebben die verantwoordelijkheid op zich genomen. Dat was een beetje een piek in de verantwoordelijkheidscultuur. Daarna is Tobback nog opgestapt, maar dat werd in de meerderheid niet geëist. Tobback kon zelf niet leven met de dood van Sémira Adamu. Hij heeft daaruit zijn persoonlijke conclusies getrokken. Ik zou graag uw mening horen over de politieke verantwoordelijkheid. Vindt u dat de stelling van Dehaene moet blijven gelden, wat betekent dat de minister alleen moet opstappen als hij niet meer kan functioneren, of vindt u dat de politieke verantwoordelijkheid ruimer kan worden opgevat? Ik spreek over persoonlijke fouten of fouten in de instelling waarvoor de minister politiek verantwoordelijk is.

Mijnheer de minister, ik wacht op uw antwoord op de tien concrete vragen die ik heb gesteld.

01.03 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, bij deze bananenschil van de week heb ik pas een interpellatie ingediend op het moment dat een aantal partijen met veel mediaheisa het ontslag van de minister vroegen.

Mijnheer de minister, in de eerste plaats vraag ik u een concrete beschrijving van de gegevens. Kunt u inzage in de briefwisseling terzake geven? Welke onderzoeken zijn er? Ik heb er al een zevental genoteerd. Zijn er nog andere onderzoeken? Krijgen wij daar inzage van? Ik wil ook weten wat er juist is gezegd bij het binnenkomen van de gevangenis. Ik vraag dat omdat ik wil weten of de senator ook daar zijn hoge positie heeft misbruikt en het gevangenispersoneel onder druk heeft gezet. Ik vraag eveneens, zoals mijn voorganger, dat men

01.03 **Ferdie Willems** (VU&ID): Le ministre peut-il nous fournir une description détaillée des événements? Quels documents existaient-ils avant l'autorisation de la visite? Quelles enquêtes sont-elles en cours? Qu'est-ce qui s'est dit à la prison? Qu'a déclaré Mme Cluydts à propos de toute cette affaire?

Comment le ministre évalue-t-il le sénateur Dedecker? Celui-ci

rekening zou houden met de verklaring van mevrouw Cluydts.

In de tweede plaats vraag ik mij af hoe wij de senator moeten evalueren. Waarom gaat die man Dutroux bezoeken? Hier wordt een perfide spel gespeeld. De heer Dedecker zegt dat hij op die manier de laksheid van Justitie wil aanklagen en de lange duur van het onderzoek. Iedereen, hij inbegrepen, weet goed dat de politiek daar niets aan kan doen. Onder druk van de bestuursleden van de VLD trekt hij zijn woorden in, maar gisteravond gebruikt hij op televisie weer hetzelfde argument. Hij krijgt daar zelfs een applausje voor. Dat is het perfide element van de zaak. De man beseft dat het publiek niet weet dat het anders moet gaan, maar hij speelt zijn argument toch uit. Dat is de man ten voeten uit.

Waarom heeft hij een journalist meegenomen? Hij heeft dat eenvoudigweg gedaan om te stunten. Lees vandaag wat De Morgen daarover zegt. Waarom doet de senator zo flauw? Eerst verkondigt hij met grote trom, als een echte judoka, dat hij desnoods als onafhankelijke in de Senaat zal zetelen. Hij verklaart dat het gras nog op andere weiden groen is. Geen haar op zijn hoofd denkt eraan om zich te excuseren. Nadien doet hij tot drie keer toe een knieval. Guy Polspoel heeft hem gisteren in zijn eigen taalgebruik afgemaakt. Ik zal dat niet hernemen, want dat is niet netjes.

Waarom krijgt hij zo een lichte straf? De hele VLD-top heeft er zich om het strafst over uitgesproken en dan komt er een blaam, een heel mager beestje. De VLD-olifanten hebben een muis gebaard. Waarom? In de pers lees ik dat het maar tegen Verwilghen ging. De heer Goyvaerts moest wel weg omdat hij Verhofstadt had aangevallen. De tweede verklaring ligt al dicht bij de waarheid. Dedecker is een stemmenkanon. In 1997, toen ik de witte comités op het stadhuis van Dendermonde toesprak, heb ik daarover het volgende gezegd. Ik citeer: "De omstreden, soms zelfs veroordeelde politici – dikwijls mensen van wie de publieke opinie heel goed weet dat ze echt schuldig zijn – worden bij een volgende stembusgang met klank verkozen". U kent toch ook de gewezen premier uit het Brusselse - 1997? Dat interesseert senator Dedecker. Hij zegt dat hij al vijftig mailtjes heeft ontvangen van mensen die zijn gedrag goedkeuren. De mensen wuiven hem na in de auto en duimen voor hem.

Dat interesseert hem. Ook dat weet de VLD zeer goed. Als ik er de perscommentaren van de nieuwjaarsreceptie op nalees, heeft men het over de oud-judocoach die anti-establishmentstemmen kan binnenhalen waar een partij van deftige mannen niet van kan dromen. Daar gaat het over. Dat is de oude tsjeventruc die men hier bovenhaalt: men eet uit twee ruiven. De voorstanders van de senator heeft men al en bij de tegenstanders scoort men ook. Het procédé is simpel en heel oud. Speel de martelaar, speel de man die met grote trom de waarheid verdedigt, speel de sukkelaar die door de overheid wordt achtervolgd, liefst van al nog tegenover justitie. Tussen haakjes, justitie vraagt daar soms om: denk aan het arrest inzake de veemarkten!

En inderdaad, de pers vergelijkt het optreden van de senator met Degrelle en met Berlusconi. In mijn studietijd heb ik de Volkischer Beobachter uit de twintiger en dertiger jaren moeten bestuderen. Ook daar was de techniek dezelfde. Ook toen stelde men te zeggen wat

prétend que l'enquête avance trop lentement, alors qu'il doit savoir que cela n'est pas du ressort des politiques.

Pourquoi les sanctions prises par le VLD à l'égard de M. Dedecker sont-elles aussi légères? Est-ce dû à son statut de locomotive électorale? C'est probablement cette même raison qui a motivé le coup d'éclat du sénateur.

Hier, VTM nous a gratifiés une fois de plus d'un grand moment de démagogie perfide. Le directeur de la prison a réagi, par la contre-attaque, à des critiques somme toute bien lâches. Les responsables de la prison d'Arlon appliquent les mesures de sécurité en vigueur. On ne peut tout de même pas leur reprocher le comportement asocial du sénateur Dedecker?

En définitive, la question-clé est de savoir comment le ministre évalue cet incident dans le cadre de sa responsabilité politique. Le ministre a déjà écarté la possibilité d'une démission et considère que demander la démission d'un ministre fait partie "des us et coutumes politiques". Je souhaiterais prendre connaissance des habitudes qui prévalent lors des visites menées par les parlementaires dans les prisons pour déterminer si le ministre Verwilghen a commis une erreur ou non. S'il s'agit bel et bien d'une prérogative parlementaire et, qu'en règle générale, le ministre ne refuse pas de telles demandes, que pourrait-on dès lors lui reprocher? L'argument du CD&V, selon lequel le sénateur Dedecker n'est pas membre de la Commission de la Justice du Sénat, n'est évidemment pas pertinent. Je suis convaincu que si le ministre avait refusé d'accéder à cette demande, il aurait immédiatement été accusé d'abus de pouvoir et le sénateur Dedecker aurait certainement déposé une demande

de mensen dachten, maar in feite hitste men de mensen op en werden hun frustraties gebruikt. De heer De Gucht zegt dan dat politiek geen circus is, maar Dedecker voert ondertussen wel een circusnummer op.

Mijnheer de minister, Ik zal niet alles herhalen over de betrokken journalist. Gisteren heb ik echter weer een schitterend staaltje van perfide demagogie gezien bij VTM. Die man wordt aangevallen en past een oude truc toe: als men wordt aangevallen, antwoord niet, maar val terug aan. Wat hierin stuitend blijft is dat men eerst de betrokkenen misleidt en daarna verklaringen aflegt die deze mensen benadelen en hun job in gevaar brengen. Dat is asociaal, onsportief en niet correct. Waarom doet men dit? Om een stuntje te brengen. Immers, de hele uitzending heeft niks nieuws opgeleverd. Een stunt, sensatie, kijkcijfers! Toch is de eerste opdracht van journalisten de waarheid zoeken. Dit is praat voor de vaak, voor de simplen van geest.

Hoe evalueren wij de gevangenisdirectie? Ik kom daar niet op terug. Er zijn een aantal onderzoeken en er is een klacht van het personeel. Ik wil weten of men die mensen correct heeft behandeld. Wat de heer Van Parys heeft gezegd, is juist. Veertien dagen geleden was ik nog in een gevangenis en men doet daar zoals gezegd: identiteitskaart, foto maken, GSM afgeven, metaaldetector en fouilleren. Dat is bij mij ook allemaal gebeurd. Waar zijn zij in de fout gegaan? Zijn zij wel in de fout gegaan? Zo ja, waarom? Zijn er geen verzachtende omstandigheden, in casu het absoluut onsportieve, asociale gedrag van Dedecker? Is dat niet de oorzaak?

Ik kom bij de finale vraag van heel het debat. Hoe evalueert u deze gebeurtenissen ten aanzien van uw eigen ministeriële verantwoordelijkheid? Een aantal politici vragen uw ontslag via radio en pers. U hebt geantwoord dat dit nu eenmaal de politieke zeden zijn, dat men zo nu eenmaal handelt. Voor ons telt de inhoud van een dossier, niet de persoon waarover het gaat, niet het spelen van goedkope oppositiespelletjes. Ik analyseer met u de vragen. Wat neemt men de minister kwalijk? Het ging om staatsvijand nummer een, u moest dus niet lichtzinnig zijn en de zaak grondig hebben onderzocht. Ik heb er de wet uit 1965 – het fameuze artikel 6 – op nagelezen. Dit voorbehoud wordt niet gemaakt. Als u dus in dit geval een weigering zou hebben uitgesproken, zou men gezegd kunnen hebben dat u discriminerend optrad tegenover Dutroux. Daar alleen had het dan niet gemogen. Waar ligt dan de grens? Welke gedetineerde wordt dan niet bezoeken?

Ik heb mij ook afgevraagd wat de courante praktijk is. Ik heb de schriftelijke vraag gesteld in hoeveel gevallen een parlamentslid aan u gevraagd heeft een gevangene te mogen bezoeken. Ik heb gevraagd naar de antwoorden op die vragen, naar de weigeringen, naar het aantal vragen en naar het waarom.

Dezelfde vraag heeft betrekking op de directieven tijdens de vorige legislatuur. Pas na het antwoord hierop te hebben gehoord zullen wij in staat zijn om uit te maken of de minister al dan niet correct handelde.

De fractieleider van de christen-democraten van de Senaat ging nog een stap verder en zei dat betrokkene geen toelating mocht krijgen

d'interpellation à ce sujet.

Certains affirment que, par sa visite, le sénateur a permis à un criminel de s'exprimer. La question se pose de savoir si un refus de la part du sénateur n'aurait pas placé davantage Dutroux au devant de la scène.

Le procès va-t-il être influencé par ce qui s'est passé? De nombreux experts écartent cette possibilité. L'interdiction de rencontrer Dutroux ne pourrait-elle pas éventuellement entraîner un recours pour vice de procédure?

La responsabilité ministérielle est à nouveau clairement mise en cause. Le danger existe cependant que toute personne travaillant sous les ordres d'un ministre et qui commettra une faute, compromette également ce ministre. Ce qui signifierait que chaque ministre est assis sur une bombe à retardement. Il s'agit d'une évolution dangereuse. Certains affirment que plus est que le sénateur cherchait délibérément à nuire à son collègue de parti.

Il faut envisager avec la plus grande prudence la demande de démission du ministre. Tant que la culpabilité du ministre ne sera pas établie, je ne prendrai pas parti, même si je sais que mon attitude ne plaira pas à tout le monde.

omdat hij geen lid is van de commissie voor de Justitie van de Senaat. Dat is subjectiviteit ten top. Immers, nergens wordt in de wet gestipuleerd aan welke parlementsleden al dan niet een dergelijke toestemming mag worden verleend. Het is en blijft een prerogatief van alle parlementsleden om een gevangene te bezoeken. Uiteraard mag hiervan geen misbruik worden gemaakt.

Mijnheer de minister, een weigering terzake zou wellicht het voorwerp hebben uitgemaakt van een interpellatie wegens machtsmisbruik. Immers, Jean-Marie Dedecker zou het niet hebben genomen dat hij geen toestemming kreeg om een gevangene te bezoeken terwijl zijn collega's wel toestemming kregen.

Wat mij in deze zaak erg stoort is dat sommigen aanklagen dat een crimineel een forum krijgt – wat inderdaad juist is en dat dit behoort tot de verantwoordelijkheid van de minister. Dit laatste is evenwel niet juist. In dit geval werd de minister misleid en bedrogen.

Mijnheer de minister, mocht u het bezoek van Dedecker aan Dutroux hebben geweigerd, dan zou deze laatste wellicht heisa hebben gemaakt en dan zou hij ook een forum hebben gekregen om zich erover te beklagen dat hem niet wordt toegestaan wat aan al zijn medegevangenen wel wordt toegestaan, met name een parlements lid ontvangen.

Of dit bezoek het proces kan beïnvloeden, dat weet ik niet, maar volgens heel wat deskundigen terzake zal dat niet het geval zijn. Hoe dan ook, een weigering kon door Dutroux worden ingeroepen als een procedurefout in zijn voordeel.

Ik kom thans tot de kernvraag, met name of de minister ontslag moet nemen.

Steeds opnieuw weerklinkt een dergelijke eis zodra ergens een ambtenaar van om het even welk niveau – soms van zeer laag niveau, zoals bijvoorbeeld een rijkswachter die in slaap valt – in de fout gaat. Telkens wordt in zo'n geval de ministeriële verantwoordelijkheid ingeroepen. Hierbij wens ik de volgende bedenkingen te maken.

Ten eerste, deze mentaliteit legt een tijdbom onder elke minister. Om het even welke ambtenaar van laag niveau kan ergens bewust of onbewust iets mispeuteren waardoor de minister "hangt". Ook een partijgenoot kan hiertoe aanleiding geven. Werd er trouwens niet gesuggereerd dat het eerste doel van Jean-Marie Dedecker erin bestond de minister schade te berokkenen? Laat niemand hierop zeggen dat zulks onder partijgenoten niet gebeurt want dan herinner ik meteen aan de uitspraak die destijds werd gedaan bij de begrafenis van Lode Craeybeckx: "Behalve zijn politieke vrienden had hij geen vijanden". Laten wij ons dus geen illusies maken.

Ten tweede, een dergelijke mentaliteit is volgens mij zelfs een vorm van politieke nestbevuiling. Zodra er wat fout loopt weerklinkt het in de volksmond: "Het is weeral een politicus! Die moet eraan! Buiten ermee! Weg ermee!". Welnu, het is precies de rol van de democratie om uiterst omzichtig om te gaan met het verzoek tot ontslag van een minister. De vorige spreker gaf reeds een opsomming in dat verband, maar dat is van het goede te veel. Daarmee ondergraaft men de

democratie in plaats van ze te dienen.

Laat niemand beweren dat ik dit betoog houd à la tête du client omdat minister Verwilghen een stadsgenoot is die ik ken. Ik neem al jaren dezelfde houding aan. Maanden geleden reeds pleitte ik als eerste, met dezelfde motivatie, tegen de opheffing van iemands parlementaire onschendbaarheid. In 1997 zei ik: "Niet iedereen die in opspraak komt – en dat is tegenwoordig als politicus niet moeilijk – is ook schuldig en in dezelfde mate schuldig. Soms vraag ik mij af of politici nog een recht op verdediging hebben, iets wat men zelfs de grootste misdadiger niet ontzegt. Is het nog rechtvaardig dat een politicus moet verdwijnen, alleen maar omdat hij in opspraak komt"?

Tot de schuld van iemand, weze het deze of een andere minister of politicus, duidelijk is bewezen weiger ik mee te doen aan het nijldige spelletje van "gooi hem eruit", zelfs al wordt een dergelijke houding mij niet in dank afgenomen in de vox populi, zelfs al is het controversieel. Dat is mijn overtuiging.

01.04 Josy Arens (PSC): Monsieur le président, je tiens tout d'abord à vous remercier d'avoir réussi à convoquer la commission de la Justice ce mercredi matin et d'y avoir inscrit les présentes interpellations.

Monsieur le ministre, un journaliste de VTM a pu se rendre, le 3 janvier dernier, dans la cellule de Marc Dutroux à la prison d'Arlon, et ce sans aucune autorisation. En effet, ce journaliste accompagnait le sénateur Jean-Marie Dedecker et un de ses collaborateurs qui, eux, avaient préalablement reçu votre autorisation. Il est évident que le personnel de la prison d'Arlon a été totalement abusé. Le directeur de la prison a d'ailleurs déposé plainte à cet égard et il a bien fait.

Au vu de l'autorisation ministérielle qui lui était exhibée, il a accepté l'entrée à la prison et dans la cellule, des trois membres de la délégation, le journaliste étant présenté au personnel comme un collaborateur du sénateur Dedecker. J'estime donc qu'il y a faute grave dans le chef du sénateur Dedecker, qui a abusé de l'autorisation qui lui a été donnée pour introduire un journaliste dans la cellule du détenu Dutroux.

Inutile de vous rappeler, monsieur le ministre, que ce détenu est le plus célèbre et le plus influent de ce pays. Auriez-vous oublié, comme certains collègues vous l'ont déjà signalé, que son évasion en 1998 a coûté leur portefeuille ministériel à deux membres du gouvernement de l'époque et qu'elle a également provoqué l'accélération de la réforme des polices dans notre pays. Ces deux ministres ont dû renoncer à leur portefeuille alors qu'ils n'avaient donné aucune injonction à qui que ce soit à l'époque, contrairement à ce que vous avez fait dans le cas présent.

Je répète donc que, selon moi, il y a faute grave de la part du sénateur Dedecker, qui ne pouvait ignorer, au moment de sa visite, que celui qu'il présentait comme son collaborateur était un journaliste. Il ne pouvait pas non plus ignorer l'impact d'un tel acte. Mais, monsieur le ministre, il y a également faute dans votre chef car il est inacceptable, après les événements vécus dans notre pays autour de l'affaire Dutroux, d'autoriser une visite dudit détenu dans sa cellule.

01.04 Josy Arens (PSC): Op 3 januari 2002 is een journalist erin geslaagd zonder toestemming door te dringen tot in de cel van Marc Dutroux. Het gevangenispersoneel voelt zich misbruikt en heeft een klacht ingediend. Terecht, want de journalist werd voorgesteld als een medewerker van senator Dedecker.

Marc Dutroux is 's lands bekendste gedetineerde. Zijn ontsnapping in 1998 heeft twee regeringsleden hun ministerportefeuille gekost. Zij hadden nochtans geen enkele injunctie gegeven, in tegenstelling tot wat u in het onderhavige geval gedaan heeft.

Jean-Marie Dedecker heeft een zware fout begaan. Hij moet geweten hebben welke gevolgen de aanwezigheid van een journalist zou hebben en wat de impact van zijn initiatief zou zijn. Dat u trouwens toestemming verleend hebt voor een bezoek in de cel van Marc Dutroux is evengoed onaanvaardbaar.

Juristen, zoals de heer Uyttendaele, hebben zich afgevraagd hoe het zit met de verantwoordelijkheid van de minister die een senator toestemming gegeven heeft tot

Les réactions des différents juristes consultés sont claires. Marc Uyttendaele déclare: "Je m'interroge sur les raisons qui conduisent le ministre de la Justice à permettre à un parlementaire de son parti d'aller voir un tel détenu. Je ne connais pas de précédent. Va-t-on permettre aux parlementaires d'aller picorer des dossiers judiciaires, de faire du tapage médiatique dans les prisons? Il y a des techniques du Parlement pour contrôler le pouvoir judiciaire, comme l'enquête parlementaire" – que vous connaissez bien – "ou l'interpellation au ministre de la Justice. En termes de responsabilité, au-delà de l'attitude stupéfiante de Dedecker lui-même, il est vrai, il y a une erreur administrative. Mais le vice original, c'est que le ministre de la Justice délivre une autorisation à un parlementaire. Un arrêté royal de 1965 donne aux parlementaires le droit de visiter les prisons. Lorsqu'il s'agit de voir un détenu en cellule, une autorisation écrite doit être demandée au ministre de la Justice. Une telle autorisation serait toujours accordée." Et Me Uyttendaele de signaler qu'il y a eu dix-sept précédents.

Marc Uyttendaele estime encore que: "le ministre de la Justice a agi avec beaucoup de légèreté en autorisant par écrit le sénateur Dedecker et une représentante du Centre pour l'égalité des chances à rendre visite à Marc Dutroux dans sa cellule à la prison d'Arlon. Il s'agit d'un processus de déstabilisation du pouvoir judiciaire et d'une atteinte au principe de la séparation des pouvoirs. Une telle démarche est, en soi, extrêmement dangereuse. Elle l'est d'autant plus qu'en l'occurrence, le sénateur Dedecker est allé voir un détenu en préventive pour évoquer un dossier encore à l'instruction; de quoi finalement polluer le travail du juge Langlois.

D'autres questions se posent. Il faut voir aussi dans quelle mesure Dutroux ne manipule pas quelqu'un. Il espère probablement perturber l'instruction en cours."

Pour l'association syndicale des magistrats, Jean-Marie Dedecker a abusé de ses prérogatives et aurait dû être sanctionné. Elle critique le ministre de la Justice qui, souligne-t-elle, "devait donner des instructions précises à la direction de la prison d'Arlon, afin que cette visite se déroule dans les limites du contrôle autorisé à un parlementaire." L'association regrette le discrédit jeté sur l'administration pénitentiaire, alors que le sénateur Dedecker, jusqu'à présent, d'après les informations que nous avons obtenues, n'encourt aucune sanction.

Des réactions fusent également dans le chef d'hommes politiques. Je cite le président du PS qui dit très clairement: "Moi, ministre de la Justice, jamais je n'aurais donné le feu vert à une telle visite".

Dès lors, monsieur le ministre, pourquoi avez-vous accordé cette autorisation? Peut-on en connaître le contenu? Concerne-t-elle une ou plusieurs personnes? Ont-elles été nommément désignées? Y avez-vous précisé qu'elle ne visait pas les personnes étrangères au parlement? Pourquoi n'avez-vous pas donné d'injonction positive, comme demander l'interdiction de la diffusion de l'émission ou la saisie de la cassette par le parquet? Aurez-vous le courage de tirer les conséquences politiques de votre décision, car il y a eu une décision de votre part, et d'assumer pleinement cette responsabilité politique?

een dergelijk bezoek.

Een en ander wordt geregeld bij koninklijk besluit. Marc Uyttendaele vindt dat de minister uiterst lichtzinnig gehandeld heeft, in feite meegewerkt heeft aan de destabilisering van de rechterlijke macht en het principe van de scheiding der machten met voeten getreden heeft.

De vakvereniging van de magistraten meent dat de heer Dedecker gestraft had moeten worden en dat de directie van de gevangenis van Aarlen duidelijke instructies had moeten krijgen.

Ook de PS-voorzitter heeft kritiek op wat voorgevallen is.

Waarom heeft u senator Dedecker toch toestemming verleend om Dutroux op te zoeken? Wat houdt de toestemming precies in? Worden de personen die deze toestemming zouden krijgen bij naam genoemd? Waarom werd niet gevraagd de uitzending te verbieden of de cassette door het parket in beslag te laten nemen? Zal u zich niet aan uw verantwoordelijkheid onttrekken?

Ik wacht op een duidelijk en nauwkeurig geformuleerd antwoord.

Cette nuit encore, je regardais les journaux télévisés allemands. Quand votre gouvernement ne cesse de répéter qu'il a travaillé pendant deux ans pour redonner une image positive de notre pays, regardez les journaux télévisés des pays voisins et prenez note de leur appréciation à propos de ce qui vient encore de se passer dans notre pays! Son image de marque en a pris un sacré coup, je peux vous le garantir.

Voilà, monsieur le président, monsieur le ministre, mes différentes questions, auxquelles j'attends des réponses précises et claires.

01.05 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, men oogst wat men zaait. Wanneer men een showpoliticus binnenhaalt die van allerlei stunts zijn belangrijkste bezigheid maakt, dan komt men natuurlijk vroeg of laat niet alleen in het nieuws, maar ook in de miserie. Dat is in de eerste plaats een probleem voor de VLD.

De heer Dedecker heeft natuurlijk een aantal deontologische fouten begaan. Hij heeft als parlamentslid duidelijk gelogen; hij heeft duidelijk misbruik gemaakt van vertrouwen en daarmee zijn collega's besmeurd en ten slotte – dat is het pijnlijkste – heeft hij nodeloos zeer diepe wonden opengereten bij de betrokken familieleden. Erg is vooral dat de heer Dedecker zelf nauwelijks schijnt te beseffen wat hij heeft gedaan. Hij weet nog altijd niet wat de grenzen zijn en de dag nadat is aangekondigd dat hij een blaam krijgt van de VLD, begon hij alweer te armworstelen in het VTM-programma van Goedele, is hij eens te meer overtuigd van zijn grote gelijk en is er volgens hem niet veel aan de hand. Ik begrijp overigens niet waarom de VLD heeft toegelaten dat hij aan dat programma heeft meegewerkt.

01.06 Hugo Coveliers (VLD): Dat is zijn democratisch recht!

01.07 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): U had hem de instructie kunnen geven dat hij zich een paar dagen koest moest houden. Dat zou nuttig zijn geweest.

01.08 Hugo Coveliers (VLD): Dat heeft te maken met de individuele vrijheid.

01.09 De voorzitter: Mijnheer Laeremans, ik herinner u eraan dat het u werd toegestaan om uw interpellatie aan de andere interpellaties toe te voegen. Die zijn gericht tot de minister van Justitie. Wendt u zich dus tot hem.

01.10 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Dat is waar, mijnheer de voorzitter, maar hier zijn reeds allerhande algemene beschouwingen gewijd aan, onder andere, de media. Daar kom ik nu toe.

Mijnheer de minister, mede door het optreden van uw partijgenoot gisteren is het hele politieke debat afgegleden naar een Jerry Springer-show. Ik citeer de heer Dedecker: "Had ik hem afgemaakt, dan zou ik een volksheld zijn geweest". Dat is toch beneden alle peil.

Ik betreur bovendien dat de CD&V zich ook heeft geleend tot dat goedkoop en laag debat. Ik distantieer mij trouwens van het optreden van die partij in het algemeen dat de voorbije periode gekenmerkt wordt door bochtenwerk. Eerst start ze een grootschalige campagne

01.05 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): On récolte ce qu'on a semé. Quand on permet à un clown de se mêler de politique, on en subit à terme les conséquences désagréables. M. Dedecker a porté un nouveau coup à la confiance des citoyens en la justice, a jeté le discrédit sur ses collègues et a causé des souffrances morales inutiles aux familles des victimes. J'ai l'impression que M. Dedecker n'a toujours pas pris conscience des dommages qu'il a infligés.

01.10 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Hier il a lancé une nouvelle offensive au cours de l'émission *Recht op antwoord* (Droit de réponse) qui s'est transformée tout à coup en Jerry Springer Show. D'ailleurs, je souhaite me démarquer des pirouettes du CD&V dans toute cette affaire.

D'aucuns ont comparé l'incident d'Arlon à l'évasion de Dutroux. Le

met zelfklevers en alles erop en eraan met het motto "Red Marc Verwilghen" en loopt ze over van vertrouwen in de minister om nadien zijn ontslag te eisen. De voorzitter van die partij komt 's middags op VTM verkondigen dat het allemaal zo erg niet is en de minister dus geen ontslag hoeft te nemen. Collega Van Parys echter staat hier alweer klaar om toch zijn ontslag te eisen. Ik krijg er kop noch staart aan.

Bovendien – dat vind ik heel erg – wordt het hele incident van Aarlen vergeleken met de ontsnapping van Dutroux in 1997. Het wordt zelfs nog erger voorgesteld, want volgens de heer De Clerck zou hij destijds geen fouten hebben begaan, maar minister Verwilghen des te meer. Dat is gewoon hilarisch. Die twee incidenten zijn niet met mekaar te vergelijken. Toen stond het hele land op stelten en de regering zou zelfs zijn gevallen als Dutroux niet kort nadien zou zijn aangehouden. Vandaag is de situatie totaal anders. Het incident is voor ons geen reden om het ontslag te eisen van de minister, hoewel er wel degelijk fouten zijn gemaakt. Ik kom daar straks op terug.

Het ontslag van de minister vragen we om andere redenen, meer bepaald omdat de minister er niet in slaagt de criminaliteit, inzonderheid de jeugdcriminaliteit, te beteugelen, omdat hij het lakse beleid van zijn CD&V-voorgangers zonder meer voortzet, omdat hij vandaag opnieuw plooit voor de Franstalige socialisten en groenen en omdat hij gewoonweg geen goed minister van Justitie is. Daarom vragen wij zijn ontslag, maar niet om het incident-Dedecker. De verantwoordelijkheid van de minister in deze is toch wel beperkt.

Mijnheer de minister, de toestemming dat de heer Dedecker naar de gevangenis kon gaan is een parlementair voorrecht. Ik heb terzake een aantal vragen. Het is merkwaardig dat iemand die in voorarrest zit zo maar een bezoek kan krijgen. Op welke wijze werd dit bezoek aangevraagd? Hoe werd dit gemotiveerd? Hoe hebt u uw toestemming gemotiveerd? Hebt u dat schriftelijke gedaan? Hebt u gespecificeerd wie mee moest gaan en onder welke voorwaarden? Werde er overleg gepleegd inzake de vertegenwoordigster van het centrum-Leman? Hebt u gesuggereerd dat zij zou meegaan? Waarom? Heeft zij verslag bij u uitgebracht? De rol die zij gespeeld heeft is bijzonder merkwaardig. Was u daarmee akkoord? Werde haar naam vermeld op de toestemming? Ik wens terzake duidelijkheid te krijgen.

Welke instructies hebt u de gevangenisdirecteur van Aarlen gegeven? U weet wat voor iemand Dedecker is. U had de gevangenisdirecteur moeten aanzetten tot extra voorzichtigheid en extra waakzaamheid. U had hem absoluut moeten verwittigen dat hij al de regels van het koninklijk besluit van 1965 expliciet moest volgen. Was er concreet sprake van coördinatie of hebt u Dedecker alleen toestemming gegeven en kon hij zijn plan trekken? Ging u ervan uit dat de directeur wel zou weten wat hem te doen stond? Mocht dit het geval zijn, hebt u, mijns inziens, gefaald.

Mijn laatste vraag is een algemene. Wat heeft de directeur van de gevangenis geantwoord met betrekking tot de procedures die werden toegepast? Hebt u terzake reeds een verslag opgesteld?

In welke mate zullen de gebeurtenissen de procesgang vertragen?

CD&V a naturellement estimé que cet incident-ci était plus grave que l'escapade de l'ennemi public n°1 étant donné que le ministre en fonction à l'époque n'avait commis aucune faute, ce qui n'est pas le cas aujourd'hui.

A nos yeux, cela ne justifie donc pas de réclamer la démission du ministre. On pourrait toutefois exiger le départ de M. Verwilghen pour beaucoup d'autres raisons. M. Verwilghen ne parvient pas à endiguer la criminalité juvénile et il poursuit la politique laxiste de ses prédécesseurs. N'est-il pas curieux que quelqu'un qui se trouve en détention préventive puisse recevoir la visite d'un parlementaire? Est-ce chose fréquente?

Comment le sénateur Dedecker a-t-il obtenu l'autorisation de rendre visite à Dutroux? Cette visite a-t-elle été précédée d'une concertation? Quel rôle a joué Mme Cluyts? A-t-elle été envoyée par le ministre? A-t-elle relaté ensuite au ministre le déroulement de la visite?

Le sénateur Dedecker a-t-il été informé des règles que les parlementaires doivent observer lorsqu'ils rendent visite à un détenu ou a-t-il obtenu l'autorisation d'effectuer cette visite sur simple demande?

Qu'en pense le directeur de la prison? Déposera-t-il effectivement plainte contre le sénateur et le journaliste?

01.11 De voorzitter: Collega's, ik geef de minister het woord voor zijn antwoord op de interpellaties. Zoals afgesproken kunnen de interpellanten repliceren. Ik maak gebruik van het Reglement zodat de leden die dit wensen kunnen deelnemen aan dit niet onbelangrijk debat. Hun spreektijd zal beperkt zijn.

01.12 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal proberen te antwoorden op de gestelde vragen. Ik zal een globaal antwoord geven om te verhinderen dat we in herhaling vallen.

Ik deel mijn antwoord op in twee delen. Ik geef een omstandig relaas over wat in de gevangenis van Aarlen heeft plaatsgevonden en zal een groot aantal kanttekeningen plaatsen bij het incident zelf. Laat het duidelijk zijn dat men anders tegen de feiten zou aankijken mocht men op voorhand hebben geweten wat de gevolgen zouden zijn geweest zoals we ze op dit ogenblik kennen. Ik vraag u de oefening te maken zoals ze moet gemaakt worden.

Ik begin met de feiten. Op 3 januari 2002 heb ik aan Jean-Marie Dedecker de toelating gegeven om samen met mevrouw Cluydts die hoofd is van de cel mensenhandel van het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding een gedetineerde in de gevangenis te Aarlen te bezoeken. Ik heb geen andere ministers ingelicht. Dat is niet gebruikelijk. De toelating werd per fax aan de senator doorgestuurd om 11 uur. Om 11.30 uur heb ik de directeur-generaal van de strafinrichtingen per fax verwittigd. Ik heb hem de instructie gegeven om de procureur des Konings belast met onderzoek in deze zaak van het bezoek in kennis te stellen.

Die instructie is niet gebruikelijk, maar ze sluit aan bij wat afgesproken is in de strafinrichtingen te Arlon met betrekking tot die specifieke gedetineerde.

Voor alle duidelijkheid, ik heb aan de senator de toelating gegeven om samen met mevrouw Cluydts de gedetineerde te bezoeken, niets minder maar ook niets meer. Ik heb hem niet gezegd dat de gedetineerde kon worden geïnterviewd. Dat is trouwens ook niet gevraagd.

De directeur-generaal heeft die vraag behandeld via de regionale directeur. Daartoe moeten er procedures worden gevolgd. Het verzoek is doorgespeeld aan de adjunct-directeur van de gevangenis te Arlon. Die werd dus in kennis gesteld van het bezoek van de twee personen die nominatim vermeld waren, met name Jean-Marie Dedecker en Solange Cluydts, en kreeg de opdracht het parket in te lichten. De adjunct-directeur heeft nota genomen van de toelating en heeft de namen van beide bezoekers doorgegeven aan de portier die aldus op de hoogte was gesteld van het bezoek. De adjunct-directeur bevestigt dat zij de onderzoeksrechter Langlois heeft geïnformeerd over het bezoek van de senator. Volgens haar verklaring heeft de onderzoeksrechter gevraagd of de nodige toelating door de minister was verleend. Omdat zulks het geval was, heeft de heer Langlois ook geantwoord dat hij geen enkel bezwaar zag tegen het bezoek.

De adjunct-directeur deelt ook mee dat zij op 19 januari van onderzoeksrechter Langlois heeft vernomen dat hij op dezelfde dag van het bezoek – dat bevestigt haar verklaring –, dus 3 januari, zijn griffier opdracht heeft gegeven om het parket-generaal, met name

01.12 Marc Verwilghen, ministre: Je vous ferai le récit détaillé des événements et je formulerai un certain nombre d'observations à propos de cet incident. Nous n'avions évidemment pas connaissance de la tournure que prendraient les événements.

Le 3 janvier 2002, j'ai autorisé le sénateur Jean-Marie Dedecker à rendre visite, en compagnie de Mme Cluyts, directrice de la cellule traite des êtres humains du Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, à un détenu à la prison d'Arlon. Je n'en ai pas informé les autres ministres dans la mesure où cela n'est pas d'usage. L'autorisation a été transmise par fax au sénateur Dedecker et au directeur général des établissements pénitentiaires. Ce dernier a été chargé d'en informer le procureur du Roi. L'autorisation portait sur une visite, non sur une interview. Le directeur général a chargé le directeur régional d'avertir les responsables de la prison. Le directeur adjoint de l'établissement a informé le portier et a pris contact avec le juge d'instruction, M. Langlois, qui n'a formulé aucune objection et qui a demandé que le parquet général soit informé.

mevrouw Franquinet, in te lichten nopens het bezoek.

Le directeur adjoint a également mis au courant son directeur qui était en congé et lui a demandé d'être présent pour recevoir le sénateur. A l'arrivée de ce dernier, à 15 heures 45, le directeur et le chef de la surveillance ont été avertis. Ils se sont ensuite rendus à la loge du portier de la prison.

Ce dernier déclare qu'il savait bien qu'il existait uniquement une autorisation pour deux personnes au nom de Jean-Marie Dedecker et Solange Cluydts. Confronté à la présence d'une troisième personne, le portier a demandé s'il s'agissait du chauffeur du sénateur.

Le sénateur aurait rétorqué que c'était son "collaborateur", donc pas son "chauffeur". Il a également été demandé au sénateur de présenter son autorisation, ce qui fut fait.

Le directeur n'était lui-même pas au courant du fait que l'autorisation se limitait à deux personnes spécifiques. Il ne s'est méfié à aucun instant parce que, selon lui, le sénateur avait présenté les personnes qui l'accompagnaient comme "ses collaborateurs", au pluriel.

Les trois personnes ont été soumises aux contrôles prescrits. Ces contrôles ont été effectués en présence du portier, du chef de la surveillance et du directeur, trois personnes donc. Les déclarations de ces fonctionnaires sont formelles et concordent entre elles: chaque visiteur est passé au détecteur de métaux.

Un signal s'est uniquement déclenché lors du passage de Mme Cluydts, c'était un GSM. Après remise du GSM, plus aucun signal n'a été enregistré. Le porte-documents du sénateur et le sac de Mme Cluydts ont également été scannés dans un appareil à rayons X. Quant au troisième visiteur, il a été déclaré qu'il n'avait que quelques papiers en main. Les informations concernant l'identité des trois visiteurs ont naturellement été enregistrées et une photo de ceux-ci a été prise. A aucun moment, le troisième visiteur n'a été présenté comme journaliste.

Les visiteurs ont ensuite été conduits par le directeur et le chef de la surveillance dans le bureau du directeur adjoint en vue de ce que je qualifierais d'une conversation de politesse. Le sénateur a demandé au directeur s'il pouvait garder son porte-documents pendant la visite. Comme le directeur avait assisté au contrôle de la serviette, l'autorisation lui a été accordée. Le directeur s'est permis de faire la remarque suivante: "pour autant que la serviette ne contienne pas de grenade!" La réponse du sénateur fut quelque chose du style: "vous savez que je n'ai pas besoin de cela".

De adjunct-directeur heeft op zijn beurt zijn directeur, die vrij van dienst was, ingelicht en hem verzocht bij de aankomst van de heer Dedecker aanwezig te zijn. Bij diens aankomst rond 15.45 uur werden de directeur en het hoofd van de bewakingsdienst verwittigd. Zij begaven zich daarop naar de loge van de portier.

Die laatste verklaart op de hoogte te zijn geweest van het feit dat maar voor twee personen, de heer Dedecker en mevrouw Cluydts, een toelating was verleend en zegt dat hij, geconfronteerd met de aanwezigheid van een derde persoon, gevraagd heeft of het de chauffeur van de senator betrof.

De senator zou daarop hebben geantwoord dat de persoon in kwestie niet zijn chauffeur maar zijn medewerker was. Dedecker werd tevens verzocht zijn toelating te tonen en heeft dat ook gedaan.

De directeur was persoonlijk niet op de hoogte van het feit dat slechts twee bepaalde personen een toelating hadden gekregen. Hij koesterde geen argwaan omdat, zo verklaart hij, de senator zijn twee metgezellen als zijn medewerkers voorstelde.

De drie werden in het bijzijn van de portier, het hoofd van de bewakingsdienst en de directeur aan de voorgeschreven controles onderworpen. De verklaringen van de drie betrokkenen zijn formeel en stemmen onderling overeen. De drie bezoekers moesten langs de metaaldetector passeren. De gsm van mevrouw Cluydts deed het alarm afgaan. Toen zij haar toestel had afgegeven, spoorde de detector niets meer op.

De aktetas van de senator en de handtas van mevrouw Cluydts werden ook met x-stralen gescand. Volgens de verklaringen had de derde bezoeker alleen

enkele documenten bij zich. De inlichtingen betreffende de identiteit van de drie bezoekers werden opgetekend. De bezoekers werden ook gefotografeerd. Op geen enkel ogenblik werd de derde bezoeker als journalist voorgesteld.

De bezoekers werden vervolgens voor een "beleefdheidsgesprek" naar het bureau van de adjunct-directeur geloodst. De senator vroeg de directeur of hij tijdens het bezoek zijn aktetas bij zich mocht houden. Aangezien de directeur aanwezig was toen de tas werd gecontroleerd, stemde hij hiermee in. Hij maakte daarbij volgende opmerking: "Ja, voor zover ze geen granaat bevat..". De senator antwoordde iets in de trant van: "U weet dat ik die niet nodig heb".

Collega's, ik antwoord zo precies mogelijk. Ik wil u namelijk goed inlichten. Als u straks beoordelingen uitspreekt, dan weet u ten minste hoe de gebeurtenissen zich hebben afgespeeld.

01.13 De voorzitter: Mijnheer de minister, bepaalde uitspraken typeren bepaalde mensen.

01.14 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, bij het verlaten van het bureel van de adjunct-directeur zijn de bezoekers door het hoofd van de bewaking begeleid naar de cel van de gedetineerde. De bewakers die belast zijn met de bijzondere bewaking van Marc Dutroux waren vooraf ingelicht over het bezoek. Door de penitentiare administratie was beslist de ontmoeting om veiligheidsredenen in de cel te laten plaatsvinden. Het lokaal is namelijk speciaal ingericht, niet alleen voor de huisvesting van de gedetineerde, maar een aangebracht doorzichtig tussenschot laat ook een permanente controle en inspectie van de cel toe - ik zou zeggen: op het eerste gezicht.

De gedetineerde is uit een ander lokaal overgebracht en werd vooraf aan foullering onderworpen. Tijdens het bezoek zijn de twee bewakers, die daarvoor specifiek zijn aangeduid, op hun post gebleven, dus bij de cel. Zij hebben ook om de 7,5 minuut een controle uitgevoerd, die bestaat uit het werpen van een korte blik in de cel. De twee bewakers hebben verklaard dat zij niets bijzonders hebben opgemerkt. Ik wil onderstrepen dat de senator zijn begeleiders ook aan die twee bewakers voorstelde als zijn medewerkers.

Na het bezoek, dat ongeveer 60 minuten heeft geduurd, zijn de bezoekers onder begeleiding van het hoofd van de bewaking naar het kantoor van de directeur gebracht, waarna zij de inrichting verlieten rond 17.45 uur.

01.14 Marc Verwilghen, ministre: Le responsable de la surveillance des détenus a alors accompagné les visiteurs jusqu'à la cellule. Les gardiens de Marc Dutroux avaient été informés à l'avance de la visite. Pour des raisons de sécurité, il a été décidé que l'entretien se déroulerait dans la cellule.

Le détenu a été préalablement fouillé. Durant la visite, deux gardiens sont restés à leur poste à proximité de la cellule. Toutes les 7,5 minutes, ils jetaient un coup d'œil dans la cellule et ont déclaré ne rien avoir remarqué de particulier. A eux aussi, le sénateur présenta les personnes qui l'accompagnaient comme ses collaborateurs.

Au terme de la visite d'environ 60 minutes, le responsable de la surveillance a accompagné les visiteurs au bureau du directeur.

Mijnheer de voorzitter, na dat feitenrelaas wil ik enkele zaken naar voren brengen die wij toch goed voor ogen moeten houden. Uit dat relaas moeten volgens mij enkele besluiten worden getrokken. Ik wil ook specifiek spreken over de fouillering, het voorrecht dat parlementsleden genieten, de begeleiding waarin bij dergelijke bezoeken wordt voorzien en de praktijk inzake de bezoektolating. Ik wil daarna enkele bedenkingen weergeven en enkele specifieke opmerkingen over de gevangenis te Aarlen.

Mijn eerste conclusie over de feiten zoals ik ze heb weergegeven, is de volgende. In zijn rapport verklaart de directeur-generaal van de strafinrichting dat de controles zowel bij de ingang als tijdens het bezoek zijn verlopen overeenkomstig de geldende voorschriften. Het klopt dat er drie personen tot de inrichting werden toegelaten, niettegenstaande ik slechts een toelating had gegeven voor twee personen. Dat is de enige werkelijke fout die werd vastgesteld. Ik sluit mij echter aan bij de bemerking van de directeur-generaal, die wijst op de cruciale, misleidende rol van de senator die de derde persoon meermaals en op verschillende ogenblikken tijdens het bezoek als zijn medewerker heeft voorgesteld. Dat wijst erop dat met kennis van zaken werd gehandeld, afgezien nog van bedenkingen die wij zouden kunnen maken over voorbedachtheid. Welk zinnig mens gelooft namelijk dat van een gezelschap van drie mensen, die in een auto tussen Oostende en Aarlen rijden, de journalist meerijdt met als doel dat hij in de auto zal blijven zitten wachten? De vraag stellen is ze beantwoorden.

A propos de la fouille, en déclarant qu'ils n'avaient pas été fouillés, les visiteurs ont donné l'impression qu'ils n'avaient été soumis à aucun contrôle. Or, je vous ai expliqué en détail le manière dont s'est déroulé ce contrôle. Il s'agit d'un contrôle qui s'effectue à plusieurs reprises et par plusieurs instances.

La raison pour laquelle les visiteurs n'ont pas été fouillés est que l'administration pénitentiaire n'a pas compétence pour ce faire. Il n'est jamais procédé à une fouille sur des visiteurs.

"Fouilleren" is een type-begrip geworden. Wij veronderstellen dat iemand bij fouillering wordt afgetast. Als aan iemand gevraagd wordt zijn riem uit te doen of een voorwerp voor te leggen, is dat geen fouillering.

La raison pour laquelle la fouille ne relève pas de la compétence de l'administration pénitentiaire résulte de l'article 227 du Code pénal, relatif à une immixtion dans la fonction publique, excepté si nous octroyons cette compétence au personnel pénitentiaire, ce qui n'est pas le cas pour l'instant.

En outre, l'article 5bis du règlement général prévoit également qu'aucun moyen portant atteinte à la pudeur ne peut être utilisé. Or, la fouille en est un par excellence.

Si une personne est, malgré tout, sérieusement soupçonnée d'être en possession d'un objet dit dangereux, à nouveau, elle peut être soumise au passage du détecteur de métaux.

Si le résultat est positif, il convient de lui refuser l'accès à l'établissement. Eventuellement, il peut encore être fait appel à la

Ils ont ensuite quitté l'établissement. Il était alors environ 17h 45.

Le directeur général précise dans son rapport que le contrôle, tant à l'entrée de la prison que durant la visite, s'est déroulé conformément au règlement. Trois personnes ont été admises, alors que l'autorisation n'était valable que pour deux personnes. C'est le seul dérapage. Je voudrais effectivement attirer l'attention sur l'attitude déloyale du sénateur, qui a présenté à plusieurs reprises la troisième personne comme étant son collaborateur. Cela prouve qu'il agissait en connaissance de cause. Je ne pense pas qu'une personne sensée s'attende à ce que, lorsque trois personnes se rendent d'Oostende à Arlon et que la troisième est un journaliste, cette dernière reste sagement à attendre dans la voiture...

Door te verklaren dat ze niet gefouilleerd werden, hebben de bezoekers de indruk gewekt dat ze niet aan de gebruikelijke fouilleerprocedure onderworpen werden.

Overeenkomstig artikel 227 van het Strafwetboek heeft het gevangenisbestuur evenwel geen fouilleringsbevoegdheid.

Artikel 5bis van het algemeen reglement van de strafinrichtingen bepaalt bovendien dat wie de gevangenis binnenkomt de voor de veiligheid vereiste controlemaatregelen moet ondergaan, met uitzondering van die welke het schaamtegevoel kwetsen.

Als er evenwel vermoedens zijn

police, qui est compétente pour effectuer certaines enquêtes et effectuer certains constats.

dat iemand een verboden voorwerp bij zich heeft, kan geëist worden dat de betrokkene door een metaaldetectieportiek loopt of kan hem de toegang tot de strafinrichting geweigerd worden. In laatste instantie kan men ook nog de politie roepen.

Ik kom dan bij het voorrecht van de parlementsleden. Mijnheer de voorzitter, uw commissie heeft samen met de parallelle commissie van de Senaat een bezoek aan de gevangenen gebracht. Dat is niet zo uitzonderlijk. Daarover is er een koninklijk besluit van 21 mei 1965. Dat verleent parlementsleden een vrij algemeen recht, beschreven in artikel 6. Als men het verslag aan de Koning leest, oit nog opgesteld met betrekking tot dit koninklijk besluit door een van mijn voorgangers, Piet Vermeylen, dan vindt men daar spijtig genoeg weinig houvast in. Het enige dat daarin voorkomt, legt meteen uit hoe ver de uitvoerende macht in die tijd rekening hield met het concept van controle dat een parlement moet kunnen uitoefenen: "De leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat hebben toegang tot de inrichtingen door van hun hoedanigheid te doen blijken". Daar hebben ze zelfs geen minister voor nodig. "Om een bewoonde, individuele kamer te betreden of zich in betrekking te stellen met bepaalde gedetineerden, is nochtans een bijzondere toelating van de minister van Justitie vereist. Deze bezoekers worden vergezeld door de directeur van de inrichting of door het personeelslid dat hij aanwijst". Identiek dezelfde regel als die uit 1965 is opgenomen in het ontwerp van wet dat wij gemakshalve de wet-Dupont noemen. Dat is een wetsvoorstel dat door verschillende interpellanten en met leden van partijen van de meerderheid werd ondertekend. Het bevat precies dezelfde bewoordingen.

L'autorisation de la visite a été accordée sur la base de l'article 6 de l'arrêté royal du 21 mai 1965 portant règlement général des établissements pénitentiaires. Cet article règle la question des visites rendues par des parlementaires à des détenus. Une disposition identique a d'ailleurs été reprise dans la proposition de loi fondamentale sur les établissements pénitentiaires, appelée le projet Dupont.

Ook al werd bij mijn weten nooit een toelating tot bezoek geweigerd, toch moet het worden aangevraagd bij de minister. Dat is niet zinloos. Zo ben ik als minister van Justitie op de hoogte van het bezoek en dat alleen is al belangrijk. Het laat mij ook toe een parlements lid eventueel af te raden een gedetineerde te ontmoeten. U weet dat ik heb getracht senator Dedecker af te brengen van de idee Dutroux te ontmoeten. Ik blijf daar ook bij. Wat door velen van u werd vertaald, is ook mijn persoonlijke mening. Hij is blijven insisteren, zich beroepend op het voorrecht dat het zijne is. Wil dat zeggen dat een minister geen weigering kan uitspreken? Ik denk dat dit kan in uitzonderlijke situaties. Als iemand op secreteet zou zijn geplaatst door een onderzoeksrechter, zal de minister van Justitie dezelfde weg volgen. Eenzelfde houding lijkt mij verdedigbaar als een parlements lid medeverdachte zou zijn in een zaak en dan een gevangene zou willen bezoeken. Eerlijkheidshalve, dat zijn zowat de enige omstandigheden waarin men het toezicht van een parlements lid aan banden kan leggen.

Jamais une autorisation de visite n'a été refusée jusqu'à présent. L'introduction d'une demande d'autorisation, comme visé à l'article 6 dont question ci-dessus, n'est pourtant pas inutile. En effet, cela permet au ministre de la justice d'être au courant de chaque visite et de déconseiller éventuellement celle-ci, par exemple pour des raisons de sécurité. J'ai effectivement tenté de dissuader le sénateur d'effectuer cette visite. On pourrait s'imaginer des situations exceptionnelles justifiant un refus, par exemple si un détenu a été mis au secret ou lorsqu'il s'agit d'un parlementaire dont le nom a été évoqué dans un dossier et qui souhaiterait rendre visite en prison à une personne sur laquelle pèsent des soupçons dans le cadre du même dossier.

A cet égard, je ferai avec vous un exercice de réflexion: si j'avais refusé l'autorisation, plusieurs parlementaires auraient vivement protesté et m'auraient reproché de restreindre leur droit fondamental de contrôle parlementaire. Et je n'aurais pas pu leur donner tort.

Als ik de toestemming geweigerd had, zouden er ongetwijfeld parlementsleden opgestaan zijn om mij te verwijten dat ik een grondrecht wil inperken.

Préféreriez-vous que le ministre de la Justice interroge au préalable le parlementaire au sujet des points sur lesquels il souhaite discuter

Wil men misschien dat de minister

avec le détenu, comme par exemple le régime pénitentiaire, la durée de sa détention, une affaire criminelle en cours ou tout autre sujet qui pourrait le préoccuper?

Le parlement doit contrôler l'exécutif mais il ne me revient pas de contrôler les parlementaires. Nous vivons dans une démocratie parlementaire fondée sur la confiance en ce qui concerne certains droits. Si cette confiance n'existe pas, il n'y a aucune raison d'accorder des priorités à une personne précise. Comment pourrais-je contrôler si un parlementaire tiendra ou non sa parole? Devrais-je désormais écouter les conversations ou le directeur de la prison devrait-il assister aux entretiens, comme le prétendent certains? Je reviendrai tout à l'heure sur ce point.

Certains me reprochent d'avoir autorisé une visite ayant trait à un dossier judiciaire. Ceci est de nature à poser un problème fondamental pour l'avenir: quelle visite à un détenu pourrai-je encore autoriser? Je pense par exemple à une visite à une personne emprisonnée, comme Mme Erdal. Le parlementaire qui a eu un contact avec elle a-t-il uniquement parlé de ses conditions de détention? Je citerai encore d'autres exemples qui concernent mes prédécesseurs. Lors des visites à l'ancien détenu Van Esbroek, n'a-t-on pas parlé des tueurs du Brabant? Lorsqu'un parlementaire a rendu visite à Murat Kaplan, a-t-il été question de son évasion? Je n'en sais rien. Si j'essayais d'obtenir ces informations, j'outrepasserais mes compétences puisque j'exercerais un contrôle du parlementaire. Cependant, j'ajoute que le parlementaire et le détenu doivent respecter les règles existantes. Celles-ci sont connues du parlement.

Ik durf ook te zeggen dat de verdachte die kent. Iedereen wordt geacht de wet te kennen. Ik verwijs naar artikel 460ter van het strafwetboek. Een van de gevolgen van de wet-Franchimont is duidelijk: de verdachte mag geen gebruikmaken van de gegevens uit het dossier om het gerechtelijk onderzoek te verhinderen.

Senator Dedecker heeft mij gevraagd om mevrouw Cluydts als onafhankelijke getuige bij het gesprek aanwezig te hebben. Dat is zijn verzoek. Ik zie ook geen reden om dit te weigeren. Mevrouw Cluydts kon dat ook aan de gevangenisdirectie vragen, die dat had kunnen toestaan. Er zijn mensen die Dutroux bezoeken zonder dat ik daarvan op de hoogte ben. Die bezoeken worden door de gevangenisdirecteur toegelaten.

Ik wil ook opmerken dat het niet-toelaten van het bezoek niet alleen ongeoorloofd, maar ook onzinnig zou zijn geweest. Wij hebben toch al enkele staaltjes van de betrokkene gezien. Ik heb persoonlijk – in mijn hoedanigheid van parlementslid – staaltjes gezien. Hij heeft, bij herhaling, zeer uitgebreide notities van wat hij meende te vertellen, aan verschillende parlementsliden schriftelijk overgezonden. Het was perfect mogelijk om op die wijze te evacueren wat hij nu ook heeft geëvacueerd. Laten wij duidelijk zijn. Nihil novi sub sole. Er is niets nieuws in de verklaringen die hij heeft afgelegd. Als hij de schriftelijke weg had gevolgd – zoals zo vaak in het verleden – dan is de minister van Justitie daarvan zelfs niet op de hoogte, laat staan dat hij het zou kunnen verhinderen. Dat is essentieel. Als u mij vraagt of de procesgang door het voorval is verstoord, dan denk ik – met alle elementen die nu voorhanden zijn – dat het antwoord negatief is. Ik zie trouwens niet in welke informatie nieuw en van essentieel belang

de parlementsliden eerst een vragenlijst laat invullen?

Wij leven in een parlementaire democratie die berust op vertrouwen. Moet ik voortaan de gesprekken gaan beluisteren? Moet de gevangenisdirecteur het onderhoud bijwonen?

Voor welke bezoeken mag ik nog een toelating verlenen? Was de toelating om mevrouw Erdal in de gevangenis te gaan bezoeken een vergissing? Heeft het betrokken parlementslid het met haar enkel gehad over het detentieregime? Heeft men tijdens het toegestane bezoek aan Leopold Van Esbroeck in de gevangenis misschien gepraat over de Bende van Nijvel? Heeft Murat Kaplan gesproken over zijn ontsnapping? Ik weet het niet, en het interesseert me ook niet, zolang het parlementslid en de gedetineerde zich aan de regels houden.

L'article 460ter du Code pénal, qui est d'application en l'occurrence, interdit l'usage par l'inculpé d'informations obtenues en consultant le dossier afin d'entraver le déroulement de l'instruction.

Le sénateur Dedecker a demandé que Mme Cluydts assiste à l'entretien en qualité de témoin indépendant. Je n'avais aucune raison de m'opposer à cette demande.

Cela n'aurait eu aucun sens. Si Dutroux avait couché son récit sur le papier et l'avait transmis au sénateur Dedecker par l'entremise de son avocat, le résultat eût été identique et je n'aurais même pas été informé de la situation. L'incident n'hypothèque en rien la suite de la procédure car le journaliste de VTM aurait pu recueillir ses informations par d'autres voies.

Les contrôles imposés en cas de visite ont été effectués. L'article 6

is in deze zaak.

De collega's hebben een aantal vragen gesteld over de begeleiding en de rol van de directeur. Ik heb u al gezegd dat de voorgeschreven controles zijn uitgevoerd. Nu komt natuurlijk de vraag of de gevangenisdirecteur mee in de cel had moeten binnengaan. Had hij naast de persoon in kwestie moeten plaatsnemen en afwachten wat er verder gebeurt? Als u het reglement van 1965 leest, dan zult u inderdaad het woord "vergezellen" tegenkomen. De directeur of de persoon die hij aanwijst, moet het parlementslid vergezellen. Ik begrijp dat volkomen als het gaat om een inspectiebezoek aan een gevangenis. Dat is een mogelijkheid om uw controlerecht uit te voeren. Moet hij mee binnengaan? Moet hij controle op het gesprek uitoefenen? Moet hij misschien een verslag maken van die ontmoeting? De vraag stellen, is ze beantwoorden. Welk parlementslid zou dit tolereren, gesteld dat de gedetineerde iets wenst te zeggen over de manier waarop hij in de gevangenis wordt behandeld, met naast dat parlementslid de directeur van de gevangenis? De vrijheid van spreken bestaat ook nog. Daarom kan ik een exegetische, strikte interpretatie niet opvolgen. Dat zouden de parlementsliden niet tolereren.

Er moet mij iets van het hart, collega's. Ik zal ook eens een vraag stellen. Waarom mag een gedetineerde zonder controle zijn advocaat en zijn familie spreken, maar niet een van uw collega's? Dat is een vraag waarop u mij redelijkerwijze niet kunt antwoorden, tenzij u uitgaat van de prerogatieven die de uwe zijn. Ik nodig u uit tot een eenvoudige denkoefening. Vele parlementsliden kunnen met een gedetineerde in contact treden. Zij kunnen dat persoonlijk, zonder hun hoedanigheid te laten blijken, maar daarvoor hebben zij de toelating van de gevangenisdirecteur nodig. Sommigen hebben de hoedanigheid van advocaat en zouden het dus als advocaat kunnen doen. Als een parlementslid wil komen in zijn hoedanigheid van parlementslid, dan heeft hij de toelating van de minister van Justitie nodig.

De begeleiding die in het Reglement is voorzien, moet in de huidige tijd – en trouwens ook in het verleden, dat is in 1965 zo geconcipteerd – geïnterpreteerd worden als een blijk van respect dat men verwacht van de lokale directie ten aanzien van de het parlementslid. Dit is de sleutel van het verhaal: de gevangenisdirectie heeft tenminste nog dat respect voor een parlementslid opgebracht. De vraag is: kon dit respect worden misbruikt? Het antwoord daarop is overduidelijk "neen".

Uit mijn verslag met betrekking tot de feiten blijkt trouwens dat er op elk ogenblik begeleiding is geweest, dat regelmatig werd geïnspecteerd. Ik kan u verzekeren – en dat is de taak van de minister van Justitie – dat de veiligheid van de samenleving, van het personeel en van de gedetineerden in deze op geen enkel ogenblik in het gedrang is gekomen.

Thans kom ik tot de praktijk inzake de toekenning van de bezoektolatingen. Ik zal als referentiejaar het meest recente nemen, het jaar 2001. Ik heb 26 bezoekaanvragen van parlementsliden ontvangen. Deze aanvragen hadden betrekking op 13 verschillende gedetineerden. Het statuut van deze gedetineerden was zeer verschillend. Het ging om mensen die voorlopig aangehouden waren,

du Règlement général de 1965 autorise les parlementaires à visiter les établissements pénitentiaires et à rencontrer les détenus. Ils doivent être «accompagnés» à cette occasion par le directeur de la prison. Cette règle s'appliquerait toutefois uniquement lors de l'inspection d'un établissement. En l'espèce, le directeur de la prison aurait-il dû accompagner M. Dedecker à l'intérieur de la cellule? Devait-il rédiger un rapport à propos de cette visite? Quel parlementaire tolérerait une telle attitude? Un détenu pourrait-il évoquer librement ses conditions de détention en présence du directeur de la prison? Pourquoi un détenu serait-il autorisé à parler librement avec les membres de sa famille et son avocat et non avec un parlementaire? Un parlementaire pourrait parfaitement s'entretenir librement avec un détenu en qualité d'ami, d'avocat ou de parent. L'accompagnement visé par le règlement constitue une marque de respect à l'égard du parlementaire. Cet accompagnement a été organisé en l'espèce et des inspections ont été effectuées à intervalles réguliers au cours de la visite. La sécurité n'a jamais été menacée.

En 2001, 26 demandes d'entrevue avec un détenu m'ont été adressées par des parlementaires. Elles concernaient 13 détenus sous des statuts différents. L'article 6 du Règlement général se réfère à la notion de «détenu», sans la préciser plus avant. Toute demande est immédiatement accueillie favorablement. La plupart des demandes n'étaient pas motivées.

L'initiative prise par le sénateur Dedecker ne manque pas de m'irriter. Aucune autorisation n'avait été délivrée en ce qui concerne l'accès à la prison d'Arlon d'un journaliste, que M. Dedecker a présenté comme un collaborateur. M. Dedecker a par

om mensen die in strafuitvoering waren, om mensen die in strafuitvoering waren, maar tegelijk voorlopig zijn aangehouden voor andere feiten, alsook personen die administratief in hechtenis waren of die ter beschikking stonden van de regering.

Trouwens artikel 6 van het Algemeen Reglement spreekt uitdrukkelijk over gedetineerden en maakt geen onderscheid tussen een veroordeelde – degene die zijn straf uitzit – of een verdachte, die in voorlopige hechtenis zit.

Elk van die verzoeken werd toegestaan. Er kan worden gesteld dat de meeste van die aanvragen niet met redenen omkleed zijn. Om precies te zijn: dit geldt voor 5 van de 26.

Vervolgens wens ik nog enkele bedenkingen te maken. Ik heb al meermaals uitdrukking gegeven – en ook nu – aan de ergernis die de mijne is in verband met het optreden van een senator en het onwaarschijnlijk misbruik van vertrouwen dat hij aan de dag heeft gelegd. Hij is er niet alleen in geslaagd om een journalist aan zijn delegatie toe te voegen, terwijl dat niet toegelaten was. Hij heeft bovendien de persoon voorgesteld als zijn “medewerker”, wetende wat het beroep van deze laatste precies was. Het was immers geen medewerker, maar een journalist. Hij heeft tijdens het onderhoud met de gedetineerde toegelaten dat er een gesprek werd geregistreerd; de journalist is daarvoor niet tussenbeide gekomen. De journalist wist zeer goed dat hij daarvoor geen persoonlijke toelating had, maar hij heeft ook voortdurend geweten dat hij in feite niet mocht interviewen.

U heeft terecht de vraag gesteld hoe het mogelijk was dat er een dictafoon werd binnengesmokkeld. Ik deel u mee dat de drie personen aan metaaldetectie werden onderworpen. U weet dat de technische evolutie op dat vlak niet stilstaat: minder en minder is er metaal aanwezig in dat soort van toestellen om een signaal te kunnen geven.

Trouwens, waartoe dient de detectie? Ze dient voornamelijk om te verhinderen dat men in een gevangenis binnenkomt met metalen voorwerpen, die als wapens kunnen worden gebruikt, of die wapens zijn en die men zou willen overhandigen aan een gedetineerde. Dat is de reële gang van zaken. Maar dat neemt nog altijd niet weg dat men alleen ingevolge het schandelijk misbruik dat werd gemaakt van het statuut en van de toelating, maar dat ook ingevolge het gedrag en de kuiperijen die er werden aangewend, de feiten konden plaatsvinden.

Par son comportement, le sénateur fait peser un blâme sur l'ensemble du parlement. J'admets que l'on est en droit d'attendre la collaboration de l'établissement pénitentiaire pour ce genre de visites. Mais il ne servira à rien de se plaindre parce que les contrôles seront trop sévères aux portes des prisons, que ce soit pour se rendre à la prison ou pour rendre visite à un détenu. Nous récolterons ce que M. Dedecker a semé.

Je déplore particulièrement la prétendue indignation de M. Dedecker. Le sénateur dénonce le fait que l'on puisse si facilement entrer en contact avec le détenu. Il oublie d'ajouter qu'il a dû, préalablement, obtenir une autorisation et qu'il a été surveillé par le directeur.

Si son indignation avait été bien réelle, si cela avait été si important, le

ailleurs autorisé que l'entretien avec Marc Dutroux soit enregistré.

M. Bourgeois se demande à juste titre comment il est possible que le dictaphone du journaliste n'ait pas été repéré. Les trois visiteurs ont fait l'objet d'un contrôle à l'aide d'un détecteur de métaux, mais certains objets ne contiennent pas suffisamment de métaux pour permettre leur détection. Dans les prisons, les détecteurs de métaux sont surtout utilisés pour repérer des armes. Un dictaphone n'est pas considéré comme une menace directe pour la sécurité.

Il n'empêche que le sénateur Dedecker a abusé de manière éhontée de son statut et de l'autorisation qui lui avait été accordée. Au moment de sa visite, il était conscient du fait qu'il n'avait pas d'autorisation pour les événements qui se sont déroulés ensuite.

Door zijn gedrag werpt de senator een blaam op het hele Parlement. Dat men niet komt klagen dat de controles in de gevangenissen te streng worden! Men zal oogsten wat de heer Dedecker gezaaid heeft.

Ik betreur zijn vermeende verontwaardiging over het kennelijke gemak waarmee men met een gedetineerde in contact kan komen. Hij vergeet daarbij gemakshalve dat hij een

sénateur aurait dû m'en informer bien avant le 18 janvier!

Hier reageer ik duidelijk tegen een verhaal dat de wereld werd ingestuurd. Ik was enkel op 14 en 15 januari niet bereikbaar, maar mijn kabinet is permanent aan het werk en alle andere dagen was ik er wel. Als het om zo'n belangrijke zaak gaat, dan signaleert men de minister zulks onmiddellijk en dan vraagt men de minister onmiddellijk om maatregelen te nemen. Zelfs indien een senator niet kan interpellieren, kan hij perfect vragen stellen over dat onderwerp, zoals ik trouwens geregeld vragen en interpellaties krijg in de commissies en in de plenaire vergaderingen van het Parlement, Kamer en Senaat.

Mijnheer de voorzitter, als u het mij vraagt, dan zijn er drie slachtoffers – misschien zijn het er meer. Ik denk in de eerste plaats aan de families. Bij hen werden de wonden opnieuw opengereten, maar dat zal wellicht weinig betekenen voor degenen die zich aan de feiten plichtig hebben gemaakt. In de tweede plaats is het penitentiair personeel in Arlon in moeilijke papieren geraakt. In de derde plaats zijn dat de parlementsleden en dus ook de bevolking. Als ik de redenering van sommige sprekers hier zou doortrekken, dan moet ik nu zero risk en zero trust optreden. In de praktijk betekent zulks onder andere dat elke aanvraag van een parlementariër omstandig zal moeten worden gemotiveerd, dat er geen medewerkers of tolken – in het verleden was er ooit een tolk bij een bezoek aan een gedetineerde aanwezig –, het parlements lid mogen vergezellen, dat de aanvraag vooraf moet worden voorgelegd aan de onderzoeksrechter of de procureur des Konings en dat de parlementariër bij zijn aankomst grondig moet worden gecontroleerd en gefouilleerd. Voor dat laatste moet ik bijgevolg een beroep doen op de politiediensten. Het parlements lid zal voortaan evenmin tassen of boekentassen mogen meebrengen. Ik zou, met andere woorden, een reeks van maatregelen moeten nemen die misschien naar aanleiding van de bespreking van het wetsvoorstel-Dupont ter sprake zullen komen.

Mijnheer de voorzitter, ik sta nog even stil bij het personeel van de gevangenis te Arlon. Ik vind het bijzonder jammer dat uitgerekend het personeel van die gevangenis, dat nu al meer dan 5 jaar in bijzonder moeilijke omstandigheden een verdachte bewaakt, wat ten zeerste belastend is, ook voor de cipiers, meegesleurd wordt in heel de historie. Dat is totaal onaanvaardbaar. Ik zal mij vandaag niet uitspreken over de gevolgen die aan de handelwijze van de betrokken personeelsleden zouden moeten worden gegeven. Ik ken de feiten en ik zal daar terdege rekening mee houden. Ik heb alvast de directeur van de strafinrichtingen gevraagd dat hij mij een weloverwogen advies verleent, gelet op al wat er gebeurd is.

Ik voeg er nog aan toe dat ik onmiddellijk nadat de feiten mij bekend werden gemaakt – dat was 18 januari 's namiddags –, een administratief onderzoek heb gelast en het incident omstandig aan het parket-generaal in Luik, met name mevrouw Thily, gesignaleerd. Ik heb het incident trouwens ook beschreven, zij het telefonisch, aan de voorzitter van de Senaat, de heer Armand Dedecker. Het behoort toe aan het parket-generaal te Luik om de nodige stappen te doen, indien het van oordeel is dat er een misdrijf is gepleegd. In ieder geval, ik heb de onmiddellijke reacties op het terrein kunnen waarnemen,

voorafgaande toelating heeft moeten krijgen en dat hij door de directeur in het oog gehouden werd.

Je n'étais pas joignable les 14 et 15 janvier. J'étais présent tous les autres jours. Si cette question revêtait en effet un caractère vital, on aurait pu me contacter sans aucune difficulté. Plusieurs parties sont les victimes de cet incident : les familles des enfants enlevés et assassinés, le personnel pénitentiaire et les parlementaires.

Certains espèrent apparemment me voir instaurer une politique de confiance et de risque zéro. Dans la pratique, cela complique sérieusement l'organisation de la visite d'un parlementaire à un détenu.

Depuis plus de 5 ans déjà, les agents pénitentiaires de la prison d'Arlon montent la garde auprès d'un détenu faisant l'objet d'une instruction difficile. Les mesures de sécurité imposées sont particulièrement contraignantes pour l'établissement. Je ne souhaite pas me prononcer aujourd'hui sur les mesures prises à l'égard de qui que ce soit. J'attendrai d'être en possession de l'avis du directeur général.

Dès que j'ai été informé des événements, à savoir le 18 janvier, j'ai demandé qu'il soit procédé à une enquête administrative et j'ai signalé l'incident au parquet général. Il incombe au parquet général d'ouvrir une enquête.

Si j'avais cherché à interdire la diffusion de l'émission, il m'aurait été reproché de ne pas jouer le jeu de la transparence dans ce dossier.

Tout parlementaire a le droit d'exiger la démission d'un ministre. Toutefois, je voudrais dire à M. Van Parys qu'il se trompe complètement quand il affirme que, dans ce dossier,

zowel van mevrouw Thily als van de heren Bourlet en Langlois.

Ik kom nog tot de vraag of ik geen maatregelen had moeten nemen om de uitzending te verhinderen. Had ik daartoe stappen gedaan – voor zover ik daar enige rechtsgrond toe zou hebben gehad –, dan voorspel ik u dat ik voer zou hebben gegeven aan degenen die mordicus volhouden dat het gerecht geen transparantie in het dossier duldt en dat daarover niets mag worden gezegd.

Mijnheer de voorzitter, een zaak moet me nog van het hart. Ik wend me tot de heer Van Parys. Collega, ik denk dat iedereen het recht heeft in bepaalde omstandigheden maatregelen te eisen en voor te stellen, inclusief een ontslag. Ik kan het aantal gevraagde ontslagen niet meer bijhouden. U ging het nog eens natellen. Het aantal interesseert me minder. Het interesseert mij evenmin dit allemaal te plaatsen in een actie "Red Verwilghen". Ik wens dit duidelijk te stellen.

Gisteren heb ik vernomen dat men heeft volgehouden – dat kwam uit uw mond – dat er afspraken en collusie bestaan of zouden bestaan tussen Jean-Marie Dedecker en ikzelf. Ik betwist dit ten stelligste. Als gewezen minister van Justitie en als advocaat weet u dat beweren niet volstaat. Men moet ook bewijzen. Er werd niet correct gehandeld. Men weet dat er een mediastunt is opgevoerd. De das die u die dag droeg heeft u de das omgedaan. U hebt op 16 januari om 12.30 uur in dit Parlement een onderhoud gehad met Telefacts-journalist Van Hemeldonck. Dat wil zeggen dat deze man u ook vroeger moet gecontacteerd hebben. Ofwel heeft hij u ook misleid, ofwel wist u het. In beide omstandigheden was u in kennis van een aantal zaken. U had mij dat gerust kunnen signaleren. Ik heb uw handelwijze niet geapprecieerd. Ze ligt wellicht aan de basis van de wijziging van standpunt die er op een bepaald ogenblik is gekomen. Ik heb het VTM-nieuws om 13.00 uur op zondag ook gezien en ik heb uw partijvoorzitter gehoord. Daarna heb ik gehoord dat u een hardere positie innam en u het ontslag van de minister van Justitie vroeg. Ik kan me inbeelden dat u met de kennis die u reeds op vrijdagavond, a fortiori in het weekend had, gedacht hebt dat de minister van Justitie in de problemen zat. Laat het duidelijk zijn dat u ook in de problemen zat, gelet op uw onderhoud met journalist Van Hemeldonck – geen banale naam in deze zaak – op 16 januari 12.30 uur in dit Parlement.

Mijnheer de voorzitter, ik besluit mijn antwoord met in te gaan op de politieke verantwoordelijkheid. Ik heb een volledig overzicht gegeven. Ik ben van oordeel dat ik géén fout heb begaan. Ik neem geen verantwoordelijkheid op voor het misbruik van vertrouwen, voor het bedrog en de kuiperijen van anderen. De wetten en de koninklijke besluiten zijn er om nageleefd te worden niet om overtreden te worden.

01.15 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vind dat ik een mooie das draag. Dat is kwestie van persoonlijke appreciatie! Ik draag een paarse das met witte bollen. Wat dat betreft, ben ik vrij gerust!

Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst ingaan op de laatste bemerkingen van de minister en zal dan tot de grond van de zaak komen. Het is klaarblijkelijk de gewoonte geworden, de strategie of de tactiek – noem het zoals u wilt – van de regering en de meerderheid om de interpellant te discrediteren als hij zijn controletaak als lid van de

j'aurais ourdi un complot avec le sénateur Dedecker. J'irai même plus loin. Je détiens la preuve que, le 16 janvier à 12 heures 30, M. Van Parys a eu ici même, au Parlement belge, des contacts avec le journaliste de *Telefacts*, M. Van Hemeldonck, qui a justement accompagné le sénateur Dedecker quand celui-ci s'est rendu à la prison d'Arlon. Soit M. Van Parys a été lui aussi induit en erreur, soit il était déjà parfaitement au courant, en date du 16 janvier, de ce qui allait se passer. L'attitude de M. Van Parys, qui fut pourtant ministre de la Justice, me déplaît. Peut-être les nombreux revirements opérés par le CD&V en l'espace de quelques jours sont-ils dus au fait que M. Van Parys était informé de cette visite avant même qu'elle n'ait eu lieu?

Je viens donc de vous exposer le déroulement complet de cette histoire. J'estime ne pas avoir commis de faute et je refuse d'endosser la moindre responsabilité pour l'abus de confiance, la tricherie et les manigances dont d'autres que moi se sont rendus coupables.

01.15 Tony Van Parys (CD&V): La majorité semble avoir adopté comme stratégie de jeter le discrédit sur les auteurs des interpellations. Le ministre est le garant de l'Etat de droit. Nous condamnons l'habitude du ministre consistant à lancer des insinuations pour détourner l'attention du problème. Le CD&V

oppositie opneemt. Men heeft dat geprobeerd naar aanleiding van het Slangen-incident. Men heeft gesproken over het grote complot tussen Yves Leterme en Knack om de eerste minister en de heer Slangen in diskrediet te brengen.

Dat proberen de journalisten nu opnieuw. Zij schrijven over het grote complot tussen Tony Van Parys en de Vlaamse Televisiemaatschappij. Wellicht hebben de heer Dedecker en de mevrouw van het Centrum voor Gelijke Kansen ook daarmee te maken.

Mijnheer de minister, u bent verantwoordelijk voor de rechtstaat. Het is verwerpelijk en ik aanvaard de manier niet waarop u – zoals u in het verleden ook al deed, ook in het dossier-Dutroux – allerlei insinuaties verkondigt die alleen de bedoeling hebben het probleem onder de mat te vegen. Dat is nu het fundamentele probleem. De CD&V-fractie zal die strategie en tactiek nooit aanvaarden. Wij zullen ons met alle middelen daartegen verzetten. De vrijheid van spreken is een essentieel recht van elk parlamentslid en zeker van een parlamentslid van de oppositie.

U hebt twee instrumenten: ofwel spreekt u over een complot, ofwel zegt u dat u vragen stelt bij de bronnen die parlamentsleden raadplegen om vragen te stellen. Die laatste strategie hanteerde u maandag 21 januari 2002. Daardoor zal ik mij nooit laten intimideren. De concrete feiten heb ik daarnet vernoemd. Het is uw recht om daarachter een complot te zien, maar dat zegt meer over u dan over het incident. Ik zou daarin verder kunnen gaan, maar ik wil tot de essentie terugkeren.

Een belangrijk element in uw antwoord is de zeer sterke nadruk in erg felle bewoordingen op de voorbedachtheid. De actoren hadden volgens u dus de intentie om dat hele incident te creëren en het interview op die manier mogelijk te maken. Ik neem daar akte van. Dat is alleen maar bezwarend tegenover degenen die bij het incident betrokken waren. U zult wel over de nodige gegevens beschikken om die uitspraak te doen, maar het zijn wel belangrijke beslissingen voor een minister van Justitie. Als uw uitspraak klopt, dan vraag ik mij af in welke mate senator Dedecker van dat probleem bevrijd wordt met de eenvoudige blaam van de diensten van de partij waartoe hij behoort.

(Het geluid van een GSM weerklinkt)
(Une sonnerie de GSM retentit)

01.16 De voorzitter: Mijnheer Van Parys, verontschuldig mij voor de onderbreking, maar het gebruik van GSM's maakt het werk voor de tolken onmogelijk wegens het storend geluid. Ik wil ook aan de journalisten vragen om alle GSM's uit te schakelen, zelfs als ze geen metaal bevatten.

01.17 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als het werkelijk om een voorbedacht incident gaat in overleg met de senator, met de televisiejournalist en desgevallend met de mevrouw van het Centrum voor Gelijke Kansen – want ook dat heeft de minister geïnsinueerd – dan vraag ik dat de minister van Justitie de elementen die daarop wijzen overmaakt aan de bevoegde gerechtelijke, deontologische of administratieve instanties, zodat effectief en ernstig kan worden opgetreden of dat dit op zijn minst grondig kan worden

n'acceptera jamais un tel comportement et je ne me laisserai pas intimider.

Le ministre insiste lourdement sur la préméditation chez les acteurs. J'en prends acte. C'est une circonstance compromettante pour les intéressés. Dans quelle mesure le blâme adressé au sénateur par le VLD blanchit-il le sénateur? Le ministre de la Justice doit transmettre les éléments du dossier aux instances compétentes. Ceci s'applique également à la représentante du Centre pour l'égalité des chances, qui était visiblement de mèche.

01.17 Tony Van Parys (CD&V): Je persiste à dire que lorsque le sénateur Dedecker a déclaré au ministre qu'il avait reçu une lettre de Marc Dutroux, le ministre aurait dû faire part de cette information au juge d'instruction.

onderzocht, ook voor de dame van het Centrum voor Gelijke Kansen die blijkbaar mee in het complot zat.

Als hij u meedeelt dat hij een brief heeft ontvangen van Dutroux als zou die iets mee hebben te delen, dan was de enige goede weg het overhandigen van deze brief aan de onderzoeksrechter, zodat daaraan het enig mogelijke gevolg kon worden gegeven. Het was dus niet aangewezen en niet wijs het risico te lopen Dedecker bij Dutroux toe te laten. Het valt me trouwens op dat u zegt dat de onderzoeksrechter uiteindelijk werd ingelicht via de adjunct-directeur. Ik weet niet of dit de aangewezen weg is.

Ten derde, ik blijf met een probleem inzake de behandeling van het dossier. Als Dutroux Dedecker op een bepaald ogenblik een dossier overhandigt waarvan blijkbaar ook de anderen op de hoogte zijn, kan het niet dat dit dossier niet onmiddellijk wordt overgezonden aan degene die dat zou moeten krijgen. Stipte rapportering van uw diensten aan u leek mij van belang om de mogelijk voor het gerechtelijk onderzoek bruikbare gegevens te kunnen controleren.

Ik wil nog twee vragen stellen vooraleer ik het over de politieke verantwoordelijkheid heb. Voor mij blijft het een mysterie wat er is gebeurd met de tas van de journalist en het bandopnameapparaat. Daar klopt het verhaal niet volledig. Als alle voorschriften zouden zijn nageleefd, kan het niet dat een bandopnameapparaat werd binnengesmokkeld. Dit vergt nader onderzoek. Is het bezoek doorgegaan op dezelfde dag als die waarop de toestemming werd gegeven? U zegt die toestemming op 3 januari 2002 te hebben gegeven. Op basis van uw reactie is het bezoek blijkbaar ook op die dag doorgegaan. Ik heb dan ernstige vragen bij de wijze waarop men dit bezoek in de administratie heeft kunnen voorbereiden. Als de directeur-generaal om 11.30 een fax krijgt dat Dedecker Dutroux zal bezoeken, is het niet eenvoudig alle nodige maatregelen te nemen om de veiligheid en de sereniteit te bewaren om te voorkomen dat er zich incidenten zouden voordoen.

Uiteindelijk is er de politieke verantwoordelijkheid. Daar werd reeds veel over gezegd en geschreven. Ik ben het met de heer Bourgeois eens dat er op verschillende tijdstippen verschillende normen en uitgangspunten zijn gehanteerd inzake de politieke verantwoordelijkheid. Op dit ogenblik kent men ten aanzien van de politieke verantwoordelijkheid een veel soepeler interpretatie dan in de periode Dutroux aangaande de feiten en het onderzoek op dat ogenblik. Ik ben het daarmee eens. De thesis van professor Uyttendaele komt minstens van iemand die met deze materie te maken heeft en die zich tenminste specialist noemt in deze materie. Bij de beoordeling van de politieke verantwoordelijkheid zou ik als enig criterium op dit ogenblik de normen willen nemen die werden gehanteerd destijds, op het ogenblik dat onder meer Stefaan De Clerck en Johan Vande Lanotte ontslag hebben moeten nemen.

Zelfs indien er geen concrete aanwijsbare fout van uwentwege is, mijnheer de minister, dan nog moeten wij het probleem van de politieke verantwoordelijkheid aankaarten. Ik kan u zonder meer zeggen dat, wanneer u de normen zou hanteren die u voor ogen hield in de parlementaire onderzoekscommissie ten aanzien van zovele personen die in het dossier van de vermiste kinderen tekort zijn geschoten, u uw conclusies zou moeten trekken. Op basis daarvan

Un problème continue à se poser concernant le suivi du dossier. Il aurait fallu une retranscription détaillée de l'entretien.

On ne sait toujours pas clairement ce qu'il est advenu de l'attaché-case ni du magnétophone du journaliste. Cela doit faire l'objet d'une enquête plus approfondie.

La visite a-t-elle eu lieu le jour où le ministre a donné son autorisation ? Dans l'affirmative, comment l'administration de l'établissement pénitentiaire a-t-elle pu convenablement préparer cette visite?

En ce qui concerne la question de la responsabilité politique, l'on constate une plus grande souplesse qu'il y a cinq ans. Si le ministre appliquait les mêmes normes que lorsqu'il était président de la commission d'enquête, il devrait alors en tirer les conclusions qui s'imposent et assumer ses responsabilités politiques.

stellen wij u politiek verantwoordelijk.

01.18 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de minister, u hebt ten aanzien van de senator scherpe woorden gebruikt. U had het onder meer over bedrog en misbruik van vertrouwen. Ik heb genoteerd dat u de procureur-generaal op 18 januari op de hoogte van het incident hebt gebracht. Ik kan mij dus inbeelden dat de zaak nog een gevolg zal krijgen als de feiten zijn zoals u ze hebt beschreven en de senator niet gemompeld heeft dat de betrokken journalist zijn chauffeur was, maar herhaaldelijk heeft verklaard dat hij twee van zijn medewerkers had meegebracht.

Naar aanleiding daarvan zal ook de rol van de dame die de senator vergezelde, moeten worden onderzocht. In dat verband heb ik toch nog wat vragen bij uw antwoord. U hebt gezegd dat u toestemming had gegeven aan de dame in kwestie om de senator als onafhankelijk getuige te vergezellen. Waar hebt u de rechtsgrond daarvoor gevonden? U hebt gezegd dat u geprobeerd hebt de senator van zijn voornemen af te brengen. U beseft terdege dat het dossier zeer delicaat is en ik geloof best dat u hem hebt aangemaand daarvan af te blijven, maar dat u hem toch de toestemming moest geven nadat de senator artikel 6 had ingeroepen. Uzelf hebt retorisch gevraagd of u überhaupt nog een parlamentslid mocht vertrouwen en hoever u mocht gaan. Het feit is dat u wel de toestemming hebt gegeven aan een derde persoon, waarvoor er geen enkele wettelijke basis was. Ik laat nog de aanwezigheid van de journalist die van de situatie misbruik heeft gemaakt, buiten beschouwing. In ieder geval, die dame is ambtenaar bij het Centrum voor Racismebestrijding en Gelijke Kansen en ik wijs nogmaals op het mogelijke gevaar voor het dossier indien de verdachte verklaringen had afgelegd die tegen hem of tegen anderen, zoals mevrouw Martin, gebruikt hadden kunnen zijn. U hebt opgeworpen dat andere personen wel de toestemming hebben om gedetineerden te bezoeken, onder andere advocaten. Ik herinner u eraan dat artikel 57 advocaten strikte regels oplegt over wat ze mogen communiceren en wat niet. Bezoek van familie past uiteraard niet in de context die we nu bespreken, waarbij een gesprek is gevoerd in de cel met de gedetineerde die verklaringen aflegt. Ik blijf erbij dat u onvoorzichtig bent geweest.

Een andere punt waarop u onvoorzichtig bent geweest, is dat u niet zelf het parket-generaal of de onderzoeksrechter op de hoogte hebt gebracht van het bezoek. Uit uw relaas heb ik begrepen dat u wel de adjunct-directeur van de toelating tot bezoek in kennis hebt gesteld en dat zij de wijsheid heeft gehad om onmiddellijk het parket-generaal en de onderzoeksrechter op de hoogte te brengen.

01.19 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer Bourgeois, ik heb daartoe de instructie gegeven.

01.20 Geert Bourgeois (VU&ID): Ik neem daar akte van. Toch blijf ik erbij dat het bezoek niet zonder risico was, zeker niet omdat u ook aan derden toestemming hebt verleend.

De brief van Dutroux was blijkbaar de motivering. Ik heb uit uw antwoord begrepen dat de vraag van de senator gemotiveerd was. U hebt gezegd dat u ook niet-gemotiveerde aanvragen krijgt, maar dat die vraag wel degelijk gemotiveerd was en dat er zagezegd relevante

01.18 Geert Bourgeois (VU&ID): Le ministre a tenu des propos sévères à l'égard de son collègue de parti, M. Dedecker. Si le compte rendu des faits est exact, il ne faut pas en rester là car cela signifie que le sénateur a délibérément trompé plusieurs personnes, ce qui est très grave.

Le rôle de Mme Cluydts dans cette affaire demeure étrange. Je continue à me demander pourquoi elle a accompagné les deux hommes et sur quel fondement juridique elle s'est basée pour se présenter comme «témoin indépendant». J'estime que le ministre a fait preuve d'imprudence en autorisant Mme Cluydts à participer à la rencontre avec Dutroux, tout particulièrement en raison du risque "d'empoisonner" ainsi le procès Dutroux sur le plan de la procédure. C'est le directeur adjoint qui a décidé d'informer le procureur du Roi et le procureur général.

01.19 Marc Verwilghen , ministre: Je lui ai donné des instructions en ce sens.

01.20 Geert Bourgeois (VU&ID): Les risques demeurent réels.

La demande formulée par le sénateur était motivée. Quels éléments pertinents justifiaient l'autorisation de la visite?

zaken zouden worden aangebracht. Ik heb u gevraagd of de daarbijgevoegde brief gemotiveerd was en zo ja, wat hebt u met die brief gedaan? U hebt daar niet op geantwoord. Misschien kan u daar nu meteen op antwoorden.

01.21 Minister **Marc Verwilghen**: Ik herhaal het: ik heb van Jean-Marie Dedecker een niet-gemotiveerd verzoek gekregen om een bezoek te brengen.

01.22 **Geert Bourgeois** (VU&ID): U hebt dus geen brief gezien van Dutroux?

01.23 Minister **Marc Verwilghen**: Hij heeft me wel gezegd dat hij een brief had. Ook voordien, op donderdagnamiddag, ter gelegenheid van het vragenuurtje, heb ik hem in de Senaat ontmoet. Hij heeft me gezegd dat hij een brief had gekregen en dat hij een bezoek wenste te brengen aan Dutroux. Ik heb hem toen aangeraden dat niet te doen en hem meegedeeld dat ook wij dergelijke brieven hebben gekregen. Bovendien heb ik hem gezegd dat hij zich rekenschap moest geven dat hij zich in een bijzonder gevaarlijke situatie aan het werken was, omdat die man ook in het verleden en bij herhaling parlementsleden heeft aangeschreven, met verzoek om een onderhoud, zagezegd omdat hij een reeks mededelingen had te doen.

U bent zelf commissielid geweest en ik veronderstel dat ook u destijds ook dergelijke brieven hebt gekregen. Ik heb er in ieder gekregen en ik heb er de commissie van in kennis gesteld. Destijds werden die brieven aan het parket overgezonden.

01.24 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de minister, ik neem daar akte van.

Ten slotte hebt u op 18 januari de wijsheid opgebracht om onmiddellijk, zodra u op de hoogte was van wat zich had afgespeeld, het parket-generaal op de hoogte te brengen.

Ik kom tot uw verantwoordelijkheid. U zegt: ik ben bedrogen. Ik deel deze mening. Op basis van uw antwoord bent u in deze zaak bedrogen. Er werd van uw toestemming misbruik gemaakt en u zegt terecht dat artikel 6 bepaalt dat parlementsleden het voorrecht hebben dat ze kunnen vragen om aan een gedetineerde een bezoek te brengen in de gevangenis. Er wordt althans verondersteld dat een parlements lid in dat geval daar geen misbruik van maakt, er geen derde bij betreft en niet de grote onvoorzichtigheid of dwaasheid begaat om eventueel dat onderzoek compleet in de wielen te rijden, met alle gevolgen van dien voor dit dossier.

Ik blijf erbij dat u persoonlijk onvoorzichtig bent geweest toen u een derde als zagezegd onafhankelijke getuige toeliet. Ik volg u op het eerste gezicht in uw verklaring dat er blijkbaar geen ernstige gevolgen zijn. Dat is ook enigszins uw criterium, want u zegt geen persoonlijke fout te hebben gemaakt - ik verwijt u wel onvoorzichtigheid - maar u voegt eraan toe dat de gebeurtenissen geen gevolgen hebben voor het onderzoek. Op basis van wat ik weet wat Dutroux gereleveerd heeft, namelijk in verband met netwerken, de weigering om ze te onderzoeken en verklaringen als zou hij er niet bij betrokken zijn, is dit een refrein dat iedereen al lang kent. Ik hoop dat er geen gevolgen zijn voor het onderzoek, maar mocht naderhand blijken dat dit wél zo

01.21 **Marc Verwilghen**, ministre: La demande de M. Dedecker n'était pas motivée.

01.23 **Marc Verwilghen**, ministre: M. Dedecker m'avait déjà signalé préalablement qu'il avait reçu une lettre de Marc Dutroux. A cette occasion, je lui avais conseillé de ne pas réagir à ce courrier. J'ai moi-même, ainsi que bon nombre de parlementaires, reçu des lettres de ce type et je les ai systématiquement transmises au procureur général. J'ai invité M. Dedecker à faire de même.

01.24 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Le ministre a raison lorsqu'il affirme que M. Dedecker a abusé de sa confiance. L'article 6 du règlement général a été invoqué abusivement. Le ministre s'est lui-même montré imprudent en autorisant l'accès à la cellule de Marc Dutroux d'une troisième personne présente en qualité de témoin. Dès lors, je ne lui reproche pas d'avoir commis une faute mais d'avoir fait preuve d'imprudence.

A première vue, cet incident restera, en effet, sans conséquences. J'espère en tout état de cause qu'il n'affectera pas l'instruction. Je dépose une motion de recommandation demandant, dans un premier temps, une évaluation de l'article 6 du règlement général. Dans certains cas, ne conviendrait-il pas d'établir une distinction entre détenus sur la base du statut de ces derniers?

Dans un second temps, je demande une application stricte

zou zijn, dan zal mijn beoordeling anders zijn.

Ik heb u een aantal elementen gegeven, waarbij belangrijke vragen rijzen. In die omstandigheden dien ik een motie van aanbeveling in. Mijnheer de minister, het eerste onderdeel heeft betrekking op artikel 6. U hebt terecht gezegd dat in het ontwerp-Dupont, dat wij allen mede hebben ondertekend, exact dezelfde tekst staat, alleen uitgebreid naar andere parlementsleden in dit land. Toch vraag ik u artikel 6, in afwachting van een wetswijziging, te evalueren. Bij uw verklaring "...als er sprake zou kunnen zijn van medeplichtigheid of mededaderschap van een parlementair", stel ik toch de vraag of u niet verder moet gaan en of er niet moet worden nagegaan of er in bepaalde omstandigheden een onderscheid moet worden gemaakt, al naar gelang de zaak nog in onderzoek is, dan wel of het gaat om een definitief veroordeelde, zeker dan bij het verlenen van toestemming aan derden. In dit geval zou dat bijzonder delicaat zijn.

Ik vraag u ook strikt de hand te houden aan de toepassing van dat reglement. U hebt zelf een afwijking toegestaan die niet in het reglement is opgenomen. Uzelf hebt toegestaan dat een derde hem zou vergezellen. Naar mijn gevoelens had dit zware gevolgen kunnen hebben voor het onderzoek. U weet dat even goed als ik. U kent de wet-Franchimont en u kent alles wat verband houdt met het geheim van het onderzoek en wat gepaard gaat met de bekendmaking daarvan.

Al heb ik dat niet gestipuleerd in mijn motie van aanbeveling, toch wil ik nog duidelijk maken dat het mij verbaast dat een metaaldetector geen bandrecorder registreert. Het is weliswaar geen wapen, maar tegenwoordig kunnen wapens overal worden ingebouwd. Hoe dan ook, het verontrust mij dat dit toestel niet werd gedetecteerd. Ik wens dit niet in relatie te brengen met welke verantwoordelijkheid ook, maar ik verwacht wel dat zulks wordt onderzocht. Het is immers een signaal dat er mogelijkheden bestaan om ongehinderd een toestel binnen te smokkelen, tenzij – maar dan spreekt men over misbruik – het toestel op een sluikse manier werd binnengebracht.

Ik verzoek u bijgevolg met aandrang, mijnheer de minister, om artikel 6 grondig te bestuderen. Wellicht zal dat ook gebeuren bij de bespreking van het wetsvoorstel terzake.

01.25 Ferdie Willems (VU&ID): Mijnheer de minister, u hebt niet geantwoord op mijn eerste vraag, met name of de briefwisseling ter inzage kan worden voorgelegd omwille van alle discussiepunten over uren, afspraken en dergelijke. Het debat is in die mate publiek dat ook de stukken volgens mij een publiek karakter hebben.

Een van de weinige nieuwe elementen die ik vandaag hoorde is dat, in tegenstelling tot wat senator Dedecker beweert, hij de journalist niet voorstelde als zijnde zijn chauffeur, maar beide personen die hem vergezelden zijn medewerkers – in het meervoud – noemde. Hieruit blijkt niet alleen dat betrokkene een grote bek heeft, maar eveneens dat hij niet dom is. Indien hij de personen die hem vergezelden inderdaad voorstelde als zijn medewerkers, dan is er voorbedachtheid in het spel, hetgeen zijn rol als leugenaar en onsportief en laf individu nog versterkt. Ik gebruik het woord lafheid omdat betrokkene door zijn houding slachtoffers maakt, namelijk de ouders van de destijds verdwenen kinderen. Ik heb ook een dochter van negen jaar en ik kan

de cet article. La présence d'un tiers aux côtés de M. Dedecker constituait, en effet, une violation de cette disposition. Je suis surpris d'apprendre qu'un détecteur de métal ne décèle pas la présence d'un enregistreur. Cet aspect doit être examiné plus avant.

01.25 Ferdie Willems (VU&ID): Avons-nous accès à la correspondance entre le sénateur Dedecker et le ministre? Cela faciliterait grandement l'analyse du débat.

Le récit tout entier fait apparaître la préméditation du sénateur Dedecker et, par voie de conséquence, son laxisme et ses mensonges par la suite.

Des personnes ont été lésées par cette affaire, alors qu'entre-temps un populiste devient davantage populaire et que les autres

mij beste inbeelden wat die mensen vandaag voelen.

Ook het gevangenispersoneel werd bedrogen door de arrogantie van de journalist en de senator en bovendien wordt hun job bedreigd, maar dat kan Jean-Marie Dedecker geen barst schelen. Hij heeft de publiciteit die hij wenste.

Vervolgens werd ook de bevolking bedrogen en werd de democratie aangetast, want andermaal zal een populist nog populairder worden en zal een deel van de publieke opinie er antipolitieke gedachten op nahouden en de politici beschouwen als sjoemelaars en prutters en uiteindelijk zullen ook de parlementsleden mogen opdraaien voor de gebroken potten.

Een paar weken geleden bracht ik eveneens een bezoek aan de gevangenis en ik merkte dat het bezoek van een parlements lid angst inboezemt bij het gevangenispersoneel. Ik werd gefouilleerd, moest mijn identiteitskaart afgeven en een foto laten maken, terwijl het gevangenispersoneel zich hiervoor excuseerde en mij duidelijk maakte dat dit de voorschriften waren en dat zij die moesten eerbiedigen, ook al was ik een lid van het Parlement. Welnu, het is evident dat zij de voorschriften moeten eerbiedigen en dat deze ook van toepassing zijn op een volksvertegenwoordiger.

Mijnheer de minister, wat artikel 6 van de wet van 21 mei 1965 betreft, zei u terecht dat een bezoek afraden, wat u deed, niet hetzelfde is als een bezoek weigeren. Indien men beslist artikel 6 aan te passen, dan moet men ervoor opletten geen onbereikbare gedetineerden te creëren. Er werd gesuggereerd om een onderscheid te maken tussen het bezoek aan personen in voorhechtenis en aan reeds veroordeelde personen. Welnu, onder andere van aalmoezeniers vernam ik dat het precies degenen zijn die in voorhechtenis zitten die het meest gevaar lopen om onheus te worden behandeld. Door een dergelijk onderscheid in te voeren wordt aan parlementsleden het controlerecht op dit eventuele misbruik ontegd. Door een symptoom te bestrijden gooit men in feite het kind met het badwater weg. Dat is mijn spontane reactie op de geformuleerde suggestie. Ik beweer dus niet dat het geen goede suggestie is; ik wou zonder meer mijn gedachtegang eraan toevoegen.

Eigenlijk was het een grote show, waardoor VTM, althans inzake kijkcijfers, een prachtig programma kon uitzenden. Veertien dagen heeft de redactieploeg van de VTM eraan gewerkt, al snap ik niet waaraan zij precies hebben gewerkt want een nieuw element was er niet te bespeuren, evenmin als een zinnig woord. Wel werd een oude discussie terug opgeworpen, die destijds al zo pijnlijk was voor het hele land, met name over het al dan niet bestaan van pedofiele netwerken.

Ik ben in het bezit van een vraag van de heer Annemans – de vraag is intussen ingetrokken – die hij op 20 januari heeft ingediend. Ik weet niet op de vraag gehandhaafd zal blijven omdat de betrokkene afwezig is. Ik citeer uit zijn tekst: "Welke maatregelen of gesprekken..."

01.26 De voorzitter: Deze vraag is uitgesteld omdat zij met dit dossier niets van doen heeft.

politiciens sont de nouveau présentés sous un jour défavorable. Je songe également aux préjudices portés aux familles des enfants et au personnel de l'établissement pénitentiaire.

J'estime qu'un parlementaire ne devrait pas bénéficier d'un traitement particulier, lors d'une visite en prison, car les consignes de sécurité valent pour tout le monde.

Rendre plus strict l'article 6 de l'AR de 1965 à la lumière de ces événements n'est pas démuné de risques, car cela équivaldrait à jeter l'enfant avec l'eau du bain en raison d'un seul et unique abus de la réglementation.

VTM a mis en scène toute cette affaire. Pourtant, aucun élément neuf n'a été apporté. En demandant au ministre quelles mesures il a prises pour déterminer si des réseaux existent réellement, on lui adresse au fond un reproche qu' on ne manquera pas de le lui adresser encore à l'avenir. Je le déplore.

L'année dernière, vingt-six demandes de visite à un détenu ont été introduites et aucune n'a été rejetée.

01.27 Ferdy Willems (VU&ID): Mijn opmerking blijft, mijnheer de voorzitter. Ik citeer opnieuw: "Welke maatregel of gesprekken heeft de minister voorzien om het hoofd te bieden aan het mogelijke hiaat van het onderzoek van dit stuk, hiaat waarvoor de parlementaire onderzoekscommissie reeds werd gewaarschuwd".

Mijnheer de minister, het is opnieuw hetzelfde. U hebt niet onderzocht of de geruchten inzake de netwerken waar zijn of niet. We zijn opnieuw vertrokken voor een nieuw welles-nietesspelletje. Op die manier krijgt de gangster Dutroux een nieuw forum en krijgt de hele discussie opnieuw het pijnlijk aspect van destijds.

Mijnheer de minister, op mijn schriftelijke vraag hebt u reeds grotendeels geantwoord. Er werden dit jaar 26 aanvragen ingediend waarvan geen enkel geweigerd werd. Dit is niet onbelangrijk om te kunnen oordelen of u in dit dossier redenen had om te weigeren. Naar mijn aanvoelen had u die in deze niet.

Ik volg u minder gemakkelijk als u opnieuw in de meest scherpe bewoordingen – mocht ik ze naar het hoofd geslingerd krijgen zou ik er niet goed van zijn - een aanval lanceert. U spreekt van een smet op het Parlement, van bedrog, van misbruik van vertrouwen. Het enige wat er volgt is een blaam voor de heer Dedecker. Ik blijf bij mijn appreciatie dat men uit twee ruiven eet. Dedecker heeft zijn populariteit verhoogd. Dat zijn de feiten. De deftigen onder ons krijgen de stemmetjes van degenen die geprotesteerd hebben tegen de hele zaak.

Ik volg wel als u zegt dat u ook in het buitenland post kan toegestuurd krijgen. Mocht minister Michel alleen documenten ontvangen als hij in ons land is, zou hij er van mij weinig ontvangen.

Mijnheer de minister, als u de mogelijkheid oppert om de reglementering inzake parlementaire bezoeken te verstrengen moet u ervoor opletten niet in het principe van oog om oog tand om tand te vervallen. Dit soort kinderlijke houding heb ik hier vandaag gehoord. Onze minister moest destijds aftreden, de huidige minister moet dan ook maar aftreden. Dat is een mentaliteit die me geenszins bevalt.

Wat uw parlementaire verantwoordelijkheid betreft, blijf ik bij mijn analyse. Op basis van mijn informatie en de stukken die ik heb gezien, hebt u, mijns inziens, geen fouten gemaakt. Ik zie geen enkele reden waarom u zou moeten aftreden. Niet de bedrogene maar de bedrieger moet worden gestraft. Hij komt er van af met een blaam en, a fortiori, een grotere populariteit!

Mijn eindanalyse blijft dat dit een zwaar overroepen zaak is. Binnen een paar maanden zullen we inzien hoe pietluttig dit allemaal wel was en zullen we kunnen toegeven dat dit de bananenschil van de week is geweest waarover we ons met zijn allen een paar weken bijzonder druk hebben gemaakt.

01.28 Josy Arens (PSC): Monsieur le ministre, le personnel de la prison d'Arlon qui, depuis cinq ans, fait un travail remarquable et auquel rien n'est à reprocher – rappelez-vous le transfèrement de Dutroux dans une autre prison du pays, où cela avait, pendant quelques jours, suscité des mouvements de grèves – est victime des agissements d'un sénateur VLD et cela suite à une autorisation

01.27 Ferdy Willems (VU&ID): La sanction à l'encontre du sénateur Dedecker est trop légère. Il a atteint son objectif, à savoir se montrer pour récolter des voix aux prochaines élections.

Je trouve que c'est une bonne chose qu'un ministre puisse recevoir son courrier quand il séjourne à l'étranger. Si les dispositions régissant les visites des parlementaires dans des prisons étaient durcies, ces visites ne pourraient pas donner lieu à des abus. Je ne considère pas que le ministre ait commis une faute et je ne pense donc pas qu'il doive démissionner car ce n'est pas la personne dupée qui doit être sanctionnée. Mais, de toute façon, j'ai le sentiment que cette affaire a été montée en épingle.

01.28 Josy Arens (PSC): Het personeel van de gevangenis van Aarlen levert al jaren uitstekend werk. Nu zijn deze mensen het slachtoffer van het achterbakse gedoe van een VLD-senator, mét

délivrée par le ministre de la Justice qui n'est autre que M. Verwilghen, lequel a présidé, avec un certain brio d'ailleurs, la commission Dutroux sous la précédente législature.

M. Verwilghen savait très bien de quoi il s'agissait en donnant l'autorisation au sénateur lequel est d'ailleurs connu pour ses sorties inexplicables et inexplicables.

Monsieur le ministre, comme vous l'avez laissé entendre dans votre réponse, vous avez un pouvoir discrétionnaire. Vous vous disiez ennuyé de délivrer cette autorisation. Vous avez raté l'exercice de votre pouvoir d'appréciation. Ce pouvoir devait être exercé de manière raisonnable en tenant compte de tout ce que je viens de dire mais aussi de tous les intérêts en jeu. L'intérêt supérieur doit primer et, dans ce cas-ci, c'est la poursuite de l'enquête et son bon déroulement.

Le choix qui s'imposait était clair: le refus d'octroyer cette autorisation. Vous n'avez pas fait le bon choix!

01.29 Marc Verwilghen, ministre: Vous voulez parler de la remise en liberté conditionnelle de Dutroux!

01.30 Josy Arens (PSC): C'est de la visite de M. Dedecker, dont il s'agit ici, un sénateur de votre groupe. Vous n'avez pas fait le choix que vous auriez dû faire. Vous n'avez plus de crédibilité en tant que ministre et je vous demande de tirer les conclusions de cette situation.

01.31 Marc Verwilghen, ministre: Je n'ai de leçon à recevoir de personne, surtout pas du PSC!

01.32 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik denk dat u gelijk hebt als u zegt dat het bezoek niet zo gemakkelijk kan worden geweigerd. Ik deel dus zeker niet de mening van de vorige spreker noch die van de CD&V.

Ten eerste, uit uw antwoord meen ik toch te moeten afleiden dat u de directie niet voldoende duidelijk hebt gewaarschuwd voor de capriolen van de heer Dedecker. U hebt niet voldoende geëist scrupuleus alle beperkingen en veiligheidsvoorschriften na te leven. Ik zou graag de briefwisseling lezen die terzake werd gevoerd, alsmede de faxen of de mails.

Ten tweede, ik ben blij dat er duidelijkheid is gecreëerd betreffende het penitentiair personeel. Ik meen dat voor de betrokkenen een zware last van hun schouders valt en dan vooral voor de gewone bewakers en de mensen aan de veiligheidsapparatuur die niets te verwijten valt. Er rest enkel nog de gedeeltelijke verantwoordelijkheid van de directeur die de derde persoon eigenlijk niet had mogen binnenlaten alhoewel hij werd misleid.

Ten derde, wat mij nog onvoldoende duidelijk is, is de verantwoordelijkheid van die dame van het centrum-Leman. Het gaat hier om een ambtenaar, iemand van de overheid. U suggereert dat zij

een toelating van de minister van Justitie op zak, een minister van Justitie die zelf een verleden heeft als voorzitter van de commissie-Dutroux tijdens de vorige zittingsperiode.

U kent het dossier zeer goed, en u kent ook de heer Dedecker goed genoeg om te weten dat hij regelmatig uit de bocht vliegt. De uitoefening van uw discretionaire macht is in deze zaak uitgedraaid op een totaal fiasco.

U moet uw macht op een redelijke manier uitoefenen. Het hogere belang was in dit dossier de voortzetting van het onderzoek.

01.29 Minister Marc Verwilghen: Bedoelt u nu dat de heer Wathelet indertijd de voorwaardelijke invrijheidstelling van de heer Dutroux geweigerd heeft?

01.30 Josy Arens (PSC): Ik vraag u de conclusies te trekken uit hetgeen gebeurd is.

01.31 Minister Marc Verwilghen: De PSC is wel de laatste die mij de les moet lezen!

01.32 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Il n'était pas facile de refuser la visite. Le ministre a insuffisamment averti la direction de la prison. Je souhaite consulter la correspondance qui s'est échangée à ce sujet.

Il est heureux que le personnel pénitentiaire n'ait pas à souffrir de cette affaire.

La préméditation chez Mme Cluydts doit faire l'objet d'une enquête supplémentaire.

M. Van Parys évoque un complot Dedecker-Verwilghen. Le ministre, lui, parle d'un complot Van Parys-VTM.

had moeten weten wie die zogenaamde chauffeur of medewerker was. Ik ben van oordeel dat de voorbedachtheid voor haar verder moet worden onderzocht. U moet daartoe de nodige vragen stellen en onderzoeken laten uitvoeren.

Ten vierde, wij zijn getuige geweest van een toch wel erg vuile oorlog tussen de huidige minister van Justitie en de vorige minister van Justitie. De ene spreekt van een complot Dedecker-Verwilghen terwijl de andere het heeft over een complot Van Parys-VTM.

01.33 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer Laeremans, u mag mij woorden in de mond leggen die ik gebruik. Hebt u mij het woord complot horen gebruiken? Ik heb een analyse gemaakt van de feiten en die geboekstaafd staan in dit Parlement. Ik wil aannemen dat uw partij zeer snel complotten ontwaart.

01.34 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, u hebt hier beiden mekaar op onvoldoende gronden zitten verdacht maken en ik vind dit beneden alle peil. Ik wens daar in elk geval niet aan mee te doen.

Ten vijfde, een van de belangrijkste conclusies is dat het grootste probleem vooral is gesitueerd tussen de VLD en Dedecker. Het is merkwaardig dat het oordeel van de minister terzake veel strenger is dan dat van de VLD zelf. De minister wordt andermaal niet gevolgd door zijn partij.

Wij zullen niet zoals Jeanine Leduc het ontslag vragen van de heer Dedecker. Volgens mij is dat niet aan de orde. Volgens mij moet de VLD aan die man vragen om over dit voorval 14 dagen te zwijgen of desnoods naar een klooster te trekken zodat het circus dat is ontstaan, de Jerry Springer-show die we gisterenavond hebben gezien en waarin de heer Coveliers blijkbaar niet eens graten ziet, kan ophouden.

01.35 **De voorzitter**: Mijnheer de minister, ik zou in deze zaak even het woord willen nemen.

Ik behoor waarschijnlijk tot een generatie die voor de inspiratie van Piet Vermeylen toen hij het koninklijk besluit schreef, deontologisch kon worden geïnterpreteerd. Ik vlij mij nog altijd met de gedachte dat het merendeel van de politici niet aan scooppolitiek doen. Spijtig genoeg, dit weze gezegd voor wie het aanhoort, wordt ernstig werk in dit Parlement niet meer geapprecieerd en heeft men enkel nog oog voor de scoops.

Ik heb in deze moeten vaststellen dat de vraag nu wordt gesteld, onder meer door collega Bourgeois, of artikel 6 van het koninklijk besluit van 1965 moet worden aangepast. Ik moet u eerlijk zeggen dat dit naar mijn gevoel niet hoeft omdat ik nog altijd geloof in een bepaalde deontologie. Ik heb wel vastgesteld dat het koninklijk besluit, dat op 4 mei 1999 werd uitgevaardigd, met betrekking tot de toegang van de gesloten opvangcentra strenger is dan het koninklijk besluit van 1965.

We zullen te gelegener tijd bij de bespreking van het voorliggend voorstel daarover van gedachten kunnen wisselen. Eens te meer zullen de onschuldigen moeten boeten voor de schade aangebracht

01.33 **Marc Verwilghen**, ministre: Je n'ai jamais prononcé le mot «complot».

01.34 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Vous vous êtes accusés mutuellement et je souhaite rester à l'écart de cette confrontation.

Le problème se situe surtout au VLD. La direction du parti ne partage pas l'avis du ministre.

Nous ne demanderons pas la démission du ministre mais nous voulons que cette comédie cesse et que nous puissions passer à l'ordre du jour.

01.35 **Le président**: Cet arrêté royal a été élaboré à une époque où il était encore possible de porter des jugements déontologiques. La majorité des hommes politiques ne se livre pas à cette politique du scoop, j'en suis convaincu. Les médias s'intéressent de moins en moins aux activités parlementaires sérieuses et de plus en plus aux scoops politiques, et je trouve cela déplorable.

Je pense qu'il ne faut pas adapter l'article 6 de l'arrêté royal de 1965 après ce qui s'est passé. Je suis persuadé que dans leur grande majorité, les parlementaires font encore preuve de déontologie. Toutefois, l'arrêté royal du 4 mai 1999 relatif à l'accès aux centres d'hébergement fermés est

door de schuldigen.

Ik zal me niet uitspreken over de journalistieke deontologie maar ik heb daar toch twee bedenkingen bij. Op het ogenblik dat de zaak bekend raakte, heb ik even teruggегреpen naar mijn eigen bandopnemers. Ik stel vast dat beide bandopnemers de controle waarschijnlijk niet zouden zijn gepasseerd omdat ze bepaalde metalen onderdelen bevatten. Ik nodig de dames en heren journalisten hier aanwezig uit om eventueel eens na te kijken of hun eigen bandopnemers metalen onderdelen bevatten. Het is echter juist dat er andere bandopnemers bestaan die geen metalen onderdelen bevatten zodat ze eventueel weloverwogen kunnen worden meegenomen om aan de metaaldetectie te kunnen ontsnappen.

De tweede bedenking die ik mij maak – ik heb het zojuist nog even nageïrokken –, is dat in hetzelfde reglement op de gevangenen er wel een zeer strikte regeling wordt toegepast met betrekking tot het voeren van briefwisseling door gedetineerden, dat maar men er hier in slaagt om die reglementering te omzeilen door niet een brief buiten te smokkelen maar wel een interview.

Indien bepaalde verantwoordelijken van een zender zich plots geraakt voelen door de vragen die desbetreffend worden gesteld, stel ik daartegenover dat in een beroepsgroep, die nog wel een zekere deontologie eerbiedigt, reeds zeer zware straffen zijn uitgesproken wanneer bepaalde zich hebben geleend om brieven van gedetineerden buiten te smokkelen. Dat men toch in overweging neme dat een journalist, die zich in de eerste plaats uitgeeft voor iemand anders maar anderzijds toch middelen gebruikt om de reglementering te omzeilen, daaruit dan ook eens zijn conclusies trekt.

Wat de betrokken senator betreft, kan ik – en met mij anderen – vaststellen dat zowel het Reglement van de Kamer als dat van de Senaat er enkel in voorziet dat de voorzitter van de Kamer of de voorzitter van de Senaat kan optreden indien men de orde verstoort. Wat de gedraging van de kamerleden of de senatoren betreft, hebben de voorzitters geen macht. Ook daar zou men misschien eens kunnen overwegen een wijziging door te voeren. Alhoewel, moeten wij, die de regels wel toepassen, nu boeten voor iemand die toen hij over deze zaak werd geïnterpelleerd met grootspraak en op een schandalige wijze een aantal zaken heeft aangeklaagd. Ten eerste, het proces zou te lang duren. Wie laat het proces langer duren als we nu moeten vaststellen dat er nu al die heisa is en er een bijkomend onderzoek werd uitgelokt? Ten tweede, dezelfde persoon heeft met heel veel schandalige grootspraak de opendeurdagen in Aarlen aangeklaagd.

Neem mij niet kwalijk maar zelfs wanneer hij zogenaamde excuses heeft geuit, heb ik de betrokken senator nooit horen zeggen dat hij de verantwoordelijkheid op zich nam voor de financiële gevolgen die mogelijkerwijze door het personeel zouden moeten worden gedragen indien zij op welke manier ook – misleid door hem – toegevingen zouden hebben gedaan ten overstaan van hun verplichtingen. Collega Van Parys en anderen, wij hebben inderdaad de gevangenen bezocht. Wij hebben als parlamentsleden meegedeeld welke medewerkers ons zouden vergezellen en toch moesten wij de detectie ondergaan. Wij hebben daarbij geglimlacht en ons afgevraagd of dit wel nodig was. Uit eerbied voor dat personeel

beaucoup plus strict que l'arrêïé royal de 1965, mais c'est un autre débat.

Une fois de plus des innocents devront payer pour les erreurs commises par certains et on peut certainement le regretter.

En ce qui concerne la détection dans les prisons, je voudrais faire observer que certains magnétoïones ne contiennent pas assez de métal pour être "détectés". Le journaliste impliqué dans cette affaire n'a-t-il pas sciemment choisi ce modèle parce qu'il savait cela?

Je constate que grâce à la complicité d'une télévision, un détenu a pu diffuser frauduleusement une interview. En agissant de la sorte, le détenu concerné a délibérément enfreint la réglementation et ce fait devrait lui aussi entraîner certaines conséquences.

Le règlement de la Chambre et du Sénat ne permet pas au président de prendre des mesures contre un membre qui s'est méconduit. Nous devrions peut-être consacrer un débat à cette question.

Le sénateur s'est plaint de la longueur excessive de l'instruction. Mais qui fait la traîner en longueur en provoquant tout ce remue-ménage? Il a également déclaré que les "journées portes ouvertes" à la prison d'Arlon le dégoûtaient. Mais à aucun moment il ne s'est dit prêt à assumer la responsabilité des conséquences financières, pour les membres du personnel, des concessions qu'eux ont faites parce qu'il les a induits en erreur. Nous, nous avons accepté sans difficulté les mesures de sécurité que le personnel nous a imposées lors de notre visite dans une prison. Mais le sénateur Dedecker, lui, s'est comporté tout à fait différemment.

hebben wij dit echter ondergaan. Hier is er iemand die zich nadien op een kleinerende manier durft uit te spreken over personeel dat in zo moeilijke omstandigheden moet werken.

Vous avez effectivement raison, monsieur Arens. Le personnel de la prison d'Arlon mais aussi de toutes les institutions pénitentiaires est confronté actuellement à de gros problèmes de sécurité. Dans ce contexte, il est d'autant plus grave qu'un sénateur, au mépris de toutes les règles déontologiques, décide de faire un coup médiatique au détriment du personnel pénitentiaire.

Mijnheer de minister, ik zou willen aansluiten bij hetgeen Gino Russo heeft gezegd toen men hem de vraag heeft gesteld wat hij hiervan dacht. Het belangrijkste is volgens mij dat dit proces zo spoedig mogelijk kan starten zodat uiteindelijk het recht kan zegevieren.

Het komt steeds opnieuw terug en mogelijkerwijze zou het College van Procureurs-Generaal zich erover moeten buigen. Wanneer iemand, op welke manier ook, schuldig kan worden bevonden of wordt beschuldigd, moet men niet alles uittentreuren uitspitten. Wij hebben artikel 65 van het wetboek gewijzigd om te vermijden dat elementen die later ter sprake komen een invloed zouden hebben op het eerste proces. Laten we alstublieft nu een lijn trekken en niet alles willen onderzoeken vooraleer we tot een proces komen.

Mijnheer de minister, u zou willen reageren maar er zijn nog verschillende collega's die ook willen reageren.

01.36 Thierry Giet (PS): Monsieur le président, indiscutablement, du mal a été fait à l'institution. Ces par ces mots que, sous la précédente législature, le président Langendries a commencé son intervention à propos d'un député qui avait commis un livre sur les péripéties de la commission Dutroux.

Aujourd'hui, au vu des faits précis que vous nous avez exposés, monsieur le ministre, je crois qu'il est démontré que l'institution parlementaire est profondément blessée. C'est d'autant plus grave que cette institution est quasiment désarmée vis-à-vis de tels comportements, en l'espèce, celui d'un sénateur.

Non seulement c'est l'institution parlementaire qui est blessée, mais c'est aussi notre démocratie qui est, au minimum, éclaboussée. Nous savons qu'elle est déjà suffisamment fragile, cette fragilité se mesurant à l'aune de la confiance des citoyens en leurs institutions. C'est évidemment inacceptable et désolant et ce sont des euphémismes.

Mais les choses étant ce qu'elles sont, je ne peux qu'appeler ceux qui détiennent le pouvoir à sanctionner politiquement de tels comportements, tout en espérant qu'aucune conséquence négative ne vienne entraver le traitement du dossier.

01.37 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Monsieur le ministre, j'ai entendu vos explications et je dois convenir avec grand plaisir que ni votre bonne foi, ni votre honnêteté ne peuvent être mises en doute et c'est maintenant clair dans l'esprit de chacun, je l'espère en tout cas.

In alle strafinrichtingen werken de personeelsleden in moeilijke omstandigheden voor wat de veiligheid betreft. Dat een senator tegen alle deontologische regels in een mediaspektakel opvoert en het personeel daarvoor laat opdraaien, tart alle verbeelding!

M. Russo voulait avant tout que le procès s'ouvre rapidement et que la Justice triomphe. J'appuie cette demande. Il ne faut pas toujours vouloir aller au fond des choses. Il faut savoir tirer un trait.

01.36 Thierry Giet (PS): "De instelling werd beschadigd". Met die woorden gispte de heer Langendries, toenmalig Voorzitter van de Kamer, een volksvertegenwoordiger die een boek over de zaak Dutroux had gepleegd. Vandaag is het Parlement zwaar gekrenkt. Het staat echter machteloos ten aanzien van dergelijke gedragingen. Ook onze democratie deelt in de klappen, terwijl iedereen weet hoe broos zij wel is. Dat is onaanvaardbaar en zeer bedroevend. Ik roep al degenen op die dergelijke gedragingen kunnen bestraffen, daartoe het nodige te doen, in de hoop dat geen enkel negatief effect het dossier zal dwarsbomen.

01.37 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Na uw uitleg te hebben aanhoord, ben ik ervan overtuigd dat uw goede trouw niet

J'ai pris acte que vous aviez essayé de dissuader le sénateur Dedecker d'aller rendre visite à Dutroux, que votre bonne foi a été trahie. C'était un véritable abus de confiance et j'acte aussi avec un plaisir d'autant décuplé votre désaveu très net à l'égard du comportement du sénateur Dedecker.

Je constate aussi que vous avez diligenté une enquête et il est vrai que si des fautes ont été commises, elles devront être sanctionnées par les instances directement concernées.

Des questions me restent quand même en travers de la gorge, monsieur le ministre, et concernent le rôle exact de la déléguée du Centre pour l'égalité des chances.

1. Elle a accepté d'être présentée comme une collaboratrice alors qu'elle ne l'était pas, mais bien comme témoin objectif, si je vous ai bien entendu.

2. Savait-elle qu'il y aurait une interview et ce qu'on en ferait ensuite? Ce n'était pas une conversation, c'était une interview. Je voudrais recevoir certaines explications à ce sujet.

Monsieur le ministre, vous avez dit de manière très nette qu'il n'appartient pas au ministre de contrôler les parlementaires mais bien aux parlementaires de contrôler l'exécutif. Je rejoins mon collègue M. Giet. Nous sommes ici tous humiliés et blessés par le comportement d'un sénateur. Une fois de plus, le politique est mis en exergue et je ne crois pas que ce soit un bon coup de publicité. C'est quelque chose d'écœurant et d'indécent. Personnellement, je ne crois pas qu'il en retire quelque chose et en tout cas je l'espère.

Monsieur le ministre, il faut tirer des conclusions de cet événement. Il faudra revoir les conditions d'accès à la prison, mais surtout pas diminuer l'accès des parlementaires. Il convient de renforcer le contrôle des parlementaires sur les institutions. Mais il convient aussi de renforcer le contrôle des parlementaires et des partis politiques sur leurs collègues.

Ma conclusion est la suivante: existe-t-il encore une éthique politique de la fonction? Chacun, même s'il fait des voix, est-il capable d'assumer en toute confiance une fonction de parlementaire? En d'autres termes, faut-il prendre n'importe qui parce qu'il fait des voix et en faire un parlementaire? C'est la question que je me pose et que je pose à mes collègues et aux partis politiques.

Deuxième conclusion: la déontologie. Elle n'existe pas uniquement chez les parlementaires. La presse connaît des règles et doit aussi les respecter. Dans le cas d'espèce, je suppose que la presse doit aussi se pencher sur le comportement des uns et des autres.

Troisième conclusion: la déontologie des institutions. Dans le cas d'espèce, le Centre pour l'égalité des chances a-t-il respecté la déontologie de sa fonction?

Pour terminer, je rejoindrai M. Erdman dans son avis. Monsieur le ministre, je crois qu'il est grand temps que cette affaire avance. Ce n'est pas en donnant à Dutroux des tribunes qui le mettent en valeur,

ter discussion kan worden gesteld. Ik neem nota van het feit dat u getracht heeft de senator ervan te overtuigen dat hij beter geen bezoek aan de heer Dutroux zou brengen. U werd misleid, en ik stel het op prijs dat u de heer Dedecker duidelijk desavoueert.

U heeft een onderzoek laten uitvoeren, waarvan ik hoop dat het ook klaarheid zal scheppen over de rol die door de afgevaardigde van het Centrum voor gelijkheid van kansen werd gespeeld. Wist zij al of niet dat er een interview zou plaatsvinden?

Het was geen gesprek maar een interview. U hebt gezegd dat de minister de parlementsleden niet dient te controleren. Wij staan allemaal verstoemd om wat de heer Dedecker heeft gedaan! Het is werkelijk weezinwekkend!

Misschien moet de controle van de parlementsleden op hun collega's worden versterkt. Is er terzake nog enig ethisch besef? Kan om het even wie die wat stemmen haalt een verkiesbare plaats als parlements lid krijgen? Ik veronderstel dat de pers zich ook over het deontologisch aspect zal buigen.

De zaak Dutroux mag niet op de lange baan worden geschoven. De bevolking moet de waarheid kennen en het proces moet zo snel mogelijk worden gehouden.

qui lui permettent à nouveau d'avoir un comportement manipulateur comme on l'a connu trop souvent, que l'on va changer quelque chose. La population a le droit, monsieur le ministre, d'enfin connaître la vérité. Ce procès doit avoir lieu dans les meilleurs délais. C'est la seule façon d'amener un peu de sérénité et, pour les victimes aussi, il est urgent que ce procès puisse s'ouvrir.

01.38 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het spijt mij vandaag niet dat ik behoor tot dezelfde politieke groep als minister Verwilghen. Het spijt mij vandaag wel dat ik behoor tot dezelfde politieke groep als collega Dedecker.

Ten eerste, het recht van een parlementariër om gevangenen te bezoeken, is veel ouder dan het koninklijk besluit van 1965. Het is een voorrecht en de term alleen al wijst erop dat het hier gaat om een oud recht. Ik sluit mij aan bij vorige sprekers. Ik zou het heel spijtig vinden, mocht dit ene geval ertoe leiden dat dit voorrecht wordt ingeperkt zodat het controlerecht van de parlementariërs op de penitentiare instellingen wordt ingeperkt.

Ten tweede, ik heb de eenvoudige motie ondertekend omdat wij ons volste vertrouwen wensen te herbevestigen in minister Verwilghen. De minister heeft te goeder trouw gehandeld. Er is eigenlijk al met de nodige argwaan gereageerd. Er is van dat vertrouwen misbruik gemaakt. Ik heb mij afgevraagd hoe ik zou hebben gereageerd in de plaats van de minister tegenover iemand als de heer Dedecker. Hoogstens zou ik mij verwacht hebben aan een of ander stout interview in een blaadje met enkele schaars geklede dames want dat is ongeveer het niveau. In mijn stoutste dromen zou ik niet hebben durven te denken dat dit zou zijn gebeurd. Ik meen dan ook dat wij het de minister niet kwalijk kunnen nemen dat hij die toestemming heeft verleend.

Ten derde, het personeel van de instelling is in moeilijkheden gebracht. Ik zou erop willen aandringen dat men de betrokken personeelsleden niet het slachtoffer laat worden van wat er is gebeurd.

Ten vierde, wat zal er nu gebeuren met de heer Dedecker binnen de VLD? De VLD is een democratische partij en heeft in haar statuten geëigende procedures om dit soort gevallen op te lossen. De vuile was van de partij doen, moet niet in de commissie voor de Justitie of in het Parlement gebeuren maar wel in de partij zelf. Ik kan alleen maar constateren wat de minister vandaag als verslag heeft uitgebracht. Dit verslag laat blijken dat onze collega tot driemaal toe actief heeft meegewerkt aan het voorstellen van een bepaald persoon als iemand anders. Ik denk dat de rest tot de geëigende organen van de partij behoort en dat dit daar moet worden uitgevochten en beslecht.

01.39 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je voudrais à mon tour faire quelques remarques au sujet d'une série de choses que j'ai entendues mais aussi en ce qui concerne nos institutions et notre société.

Certains ici ont stigmatisé le rôle joué par les médias mais il faudrait aussi, comme d'autres l'ont dit, s'interroger sur la politique spectacle ainsi que sur la déontologie parlementaire et le peu de cas que

01.38 Fientje Moerman (VLD): Aujourd'hui, je ne regrette pas d'être membre du même parti que le ministre Verwilghen. Je déplore en revanche me trouver sous la même bannière que le sénateur Dedecker.

Le droit des parlementaires de rendre visite à des détenus est un privilège séculaire et je trouverais particulièrement regrettable qu'un seul cas d'abus de confiance suffise à l'hypothéquer.

J'ai cosigné la motion pure et simple, qui réaffirme notre confiance entière dans le ministre. Le ministre n'a pas commis d'erreur, il a été abusé par un sénateur. J'invite mes collègues à se mettre un instant à sa place : quelle aurait été leur réponse, en tant que ministre, à une demande d'autorisation de visite de la part du sénateur Dedecker?

L'avenir de M. Dedecker au sein du VLD ne doit pas être l'objet d'un débat en commission de la Justice. Il appartiendra aux instances appropriées du VLD de se prononcer à ce sujet.

01.39 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV): Sommigen wezen met een beschuldigende vinger naar de media en de rol die zij hierin spelen. Wij dienen ons echter veeleer over de spektakelpolitiek en de parlementaire deontologie te

certaines d'entre nous en font. Je profite d'ailleurs de l'occasion pour dire que je ne suis pas très fière de ces parlementaires.

Le parlementaire dont il est question aujourd'hui a abusé de la confiance d'autres personnes. Il a utilisé sa position d'autorité pour faire pression sur certaines d'entre elles et obtenir un passe-droit.

Cette inversion des valeurs risque d'avoir des conséquences pour le personnel et les fonctionnaires de l'administration pénitentiaire qui pourraient être pénalisés à la place du véritable coupable. J'ose espérer que, comme vous l'avez laissé entendre, monsieur le ministre, ils ne recevront eux aussi qu'un blâme.

Je constate également une inversion des valeurs. En effet, quand on voit le tapage médiatico-parlementaire qui est fait autour de cette affaire, on constate que l'on s'en tient souvent à "l'écume des choses" et qu'on oublie d'aller au fond du problème.

Comme d'autres, je voudrais que l'on aille au bout de certains dossiers essentiels. Puisqu'on en est à refixer des priorités pour la fin de la législature, certaines choses doivent être dites. Il faudrait que le procès en cours puisse avancer et que la population puisse, comme l'a dit Mme Herzet, enfin avoir connaissance de certaines vérités.

En ce qui concerne le travail que nous accomplissons, s'il est vrai que le droit des détenus doit avancer, nous devrions aussi nous interroger – chacun a parlé ici des parents – sur le statut des victimes. Il faudrait peut-être faire avancer une matière qui ne figure pas dans la loi Franchimont, je veux parler de l'égalité entre le droit des victimes et celui de la défense quant à l'accès au dossier notamment au stade l'instruction. Une série de dossiers devraient effectivement avancer en matière de droits des victimes. Nous avons d'ailleurs déposé une proposition de loi à cet effet. Et pour ma part, je souhaiterais que l'on se penche à nouveau sur le statut des victimes.

01.40 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le ministre, voilà que l'on demande votre démission. Ce n'est pas mon cas. En tout cas, pas aujourd'hui, pas sur ce non-événement qui, à mon avis, a essentiellement pour fonction de masquer le vrai débat sur les vrais enjeux comme celui du 22 octobre dernier. Je veux parler de cet arrêt inimaginable de la chambre des mises en accusation qui a, encore une fois, saucissonné un dossier qui l'avait déjà été à plusieurs reprises en 1997-1998, en distinguant cette fois l'enquête strictement limitée aux huit inculpés de Neufchâteau et une enquête éventuellement diligentée ultérieurement sur d'éventuelles protections et la dimension criminalité organisée du dossier. Il s'agit d'une enquête que tout le monde, depuis 1996, y compris la commission d'enquête parlementaire que vous avez présidée, a toujours présentée comme la priorité de l'instruction de M. Langlois et qui est reportée à plus tard depuis 1996. Telle est la vraie question. Tel est le vrai débat sur le fonctionnement de l'institution judiciaire aujourd'hui et finalement personne n'en parle.

Par contre, monsieur le ministre, j'estime que votre majorité et votre gouvernement ont une responsabilité très lourdement engagée sur deux points.

Tout d'abord, le renoncement définitif – je me réfère ici à votre note

bezinnen. Ik ben er in deze omstandigheden niet trots op parlamentslid te zijn. De senator heeft gebruik gemaakt van zijn gezag om onwettige zaken af te dwingen door bepaalde personen onder druk te zetten.

Het personeel van de strafinrichtingen dat slechts een blaam verdient, dreigt hiervan de klos te worden.

Hoofd- en bijzaken worden hier verward. Bepaalde dossiers dienen ten gronde te worden onderzocht, de bevolking moet bepaalde waarheden te horen krijgen.

Net zoals de gedetineerden, hebben ook de slachtoffers rechten. Het parlement dient zich over die slachtofferrechten te buigen. Mijn fractie heeft terzake wetsvoorstellen ingediend.

01.40 Vincent Decroly (onafhankelijke): In tegenstelling tot de meeste anderen vraag ik u niet af te treden.

Het huidige debat gaat voorbij aan de kern van de zaak, namelijk dat de kamer van inbeschuldigingstelling in haar arrest van 22 oktober 2001 het Dutroux-dossier heeft opgesplitst en dat het sinds 1996 aangevraagde onderzoek alsmaar wordt verdaagd.

Uw regering draagt een zekere verantwoordelijkheid wanneer zij in weerwil van haar eigen verklaring voorgoed afziet van haar voornemen de georganiseerde misdaad tegen kinderen als misdaad tegen de mensheid te bestempelen.

de politique générale pour 2002, celle que j'ai refusé de soutenir, il y a quelques temps, ce qui m'a coûté mon exclusion du groupe parlementaire de Mme Dardenne – de votre majorité, en dépit de la déclaration gouvernementale et du plan de sécurité, à l'idée excellente de qualifier comme crime contre l'humanité la criminalité organisée contre les enfants.

C'est en toutes lettres dans la déclaration gouvernementale, mais c'est malheureusement en toutes lettres dans votre note de politique générale et l'ensemble du gouvernement cautionne ce renoncement incroyable.

Deuxième élément, votre responsabilité politique - et celle de toute la majorité, madame Dardenne, y compris des écologistes malheureusement - est engagée dans le blocage mystérieux dont est l'objet la proposition de loi que j'ai déposée de faire un «grand Franchimont». C'est vous-même, monsieur le Ministre, qui avez qualifié la réforme de 1997-1998 de «petit Franchimont». Le grand Franchimont qui renforce le droit des victimes et les modalités d'accès au dossier pour les victimes fait l'objet d'une proposition de loi qui a reçu les louanges d'une série de sommités académiques réunies au Sénat il y a quelques mois.

Monsieur le président de la commission de la Justice, je réitère – comme à peu près tous les six mois - le souhait que cette proposition de loi soit enfin mise à l'ordre du jour de nos travaux.

Plus spécifiquement en ce qui concerne le point qui nous a occupés ces deux dernières heures, j'ai introduit une motion de recommandation portant exclusivement sur la problématique du droit de visite des parlementaires à des personnes détenues. C'est un droit extrêmement important. Dans certaines situations, c'est un des derniers recours à l'encontre d'un mauvais fonctionnement potentiel ou avéré de l'administration pénitentiaire. Je me félicite du travail de votre cabinet en la matière puisque, chaque fois que j'ai demandé à pouvoir rencontrer personnellement une personne détenue, j'en ai obtenu l'autorisation après les vérifications d'usage, dans un délai de 24 à 72 heures. J'ai toujours pu bénéficier, sur place, dans quelque établissement pénitentiaire que ce soit, d'un accueil net sur les vérifications qui s'imposaient: production de carte d'identité ou de légitimation parlementaire, fouille soit électronique soit au détecteur de métaux, dépôt de mon GSM et de tout le matériel qui n'est pas requis pour une simple prise de note.

Tout s'est toujours passé très correctement sans délai déraisonnable ni de la part de votre cabinet ni de la part des différents responsables des prisons dans lesquelles je me suis rendu au cours de ces six dernières années.

J'entends déjà certaines personnes, à partir de l'abus d'un membre de leur formation, réclamer une restriction du droit des parlementaires à visiter des lieux fermés. Je dis d'ores et déjà «non» ni dans les centres fermés où, malheureusement, ce droit a été restreint, ni dans les prisons. Il doit toujours être possible, à la seule condition que vous donniez votre autorisation, aux parlementaires de rendre visite à des personnes détenues. La faculté qui leur est accordée de s'entretenir individuellement, hors la présence d'un membre du personnel de la prison ou de la direction, avec la personne qui a sollicité cette visite

Wat mij betreft staat uw verantwoordelijkheid en die van de hele meerderheid ter discussie, met inbegrip van de partij van mevrouw Dardenne, voor de geheimzinnige blokkering van mijn wetsvoorstel voor een "grote wet-Franchimont". Ondanks alle loftuitingen van prominenten werd mijn voorstel niet op de agenda van deze commissie geplaatst.

Ik heb een motie van aanbeveling ingediend over het recht van parlementsleden om gedetineerden te bezoeken. In dat opzicht moet ik u mijn compliment maken voor de antwoorden van uw kabinet, althans wat dat gedeelte van uw kabinet betreft. Ik vraag u ervoor te zorgen dat dit aperte geval van misbruik van recht niet leidt tot een inperking van het bezoekrecht en van het recht van de parlementsleden om individuele gesprekken te voeren met gedetineerden, gebeurlijk in het gezelschap van een arts en/of een tolk.

Dat staat in de motie die ik zal indienen. Voor de rest zal het proces het uur van de waarheid zijn. De puzzelstukken die sinds 17 augustus 1996 verspreid liggen, moeten toch ooit eens in elkaar vallen.

doit être maintenue pleinement. Je crois aussi qu'il doit être possible à des tiers - dont l'identité et la qualité devraient préalablement vous être renseignées dans la demande d'autorisation - d'accompagner le parlementaire. Je pense notamment, dans certaines situations, à des interprètes ou à des médecins. Si vous êtes appelé par une personne détenue qui se plaint de mauvais traitements ou de difficulté d'accès aux soins de santé, il est utile de bénéficier de la présence d'un médecin indépendant de l'administration des établissements pénitentiaires qui pourra soit corroborer les plaintes émises par la personne détenue, soit les infirmer. Cela permet justement à l'administration pénitentiaire de se défendre sans être suspectée d'être juge et partie dans le dossier.

Voilà le contenu de ma motion de recommandation, monsieur le Ministre. Pour moi l'incident est clos mais rendez-vous au procès parce que la décision de la chambre des mises en accusation du 22 octobre sur ce saucissonnage supplémentaire est incroyable. J'ai bien peur que le procès d'Assises n'augmente le discrédit de la Justice parce qu'elle va évidemment rencontrer un blocage lorsque, sur une série de questions posées, depuis le 17 août 1996, par les victimes, par les parents de Julie et Melissa et par l'ensemble de la population belge, un magistrat en cour d'Assises devra déclarer que, vu la décision du 22 octobre de la chambre des mises en accusation, il convient d'attendre la fin de l'hypothétique deuxième instruction qui vient d'être lancée pour obtenir des réponses.

01.41 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik zal nog een viertal bedenkingen formuleren. Ik zal niet meer in detail ingaan op een aantal opmerkingen. Niet dat ik deze opmerkingen onbelangrijk vind, maar we moeten tot de essentie van de zaak komen.

Ten eerste, ik heb in deze commissie al verschillende keren gezegd dat ik een parlementair democraat ben. Ik zeg dit niet zomaar voor de galerij. Als ik dit zeg, is dat omdat dit mijn innige overtuiging is.

Men mag volgens mij niet raken aan voorrechten die te maken hebben met een controletaak op de uitvoerende macht en die worden gegeven aan mensen die door het volk zijn gekozen, ook al is er een zeer ernstig misbruik gebeurd. Mijnheer de voorzitter, er zijn regimes die na een eerste voorval drastisch van koers wijzigen, maar dat zijn meestal geen parlementaire democratieën.

Ensuite, les faits qui se sont produits ont été mis à l'instruction sur la base du billet d'information que j'ai remis entre les mains du procureur général de Liège. Pour moi, l'entière du dossier tel que nous le connaissons fait l'objet d'une enquête judiciaire puisqu'il faut analyser les faits de manière plus approfondie.

Vele collega's hebben een opmerking gemaakt met betrekking tot het proces ten gronde. Het is altijd mijn mening geweest dat een zaak zo snel mogelijk moet worden behandeld.

01.41 **Marc Verwilghen**, ministre: Je suis et je reste un défenseur de la démocratie parlementaire. Même si de graves abus ont été commis, les privilèges dont bénéficient les parlementaires dans le cadre de leur tâche de contrôle ne peuvent être restreints. Les partis qui formulent de telles propositions ne sauraient être qualifiés de démocratiques.

Naar de feiten werd een opsporingsonderzoek en volgens wat men mij gezegd heeft vermoedelijk ook al een gerechtelijk onderzoek ingesteld, op grond van de aan de procureur-generaal van Luik meegedeelde informatie. Het gerecht buigt zich met andere woorden over het dossier.

Dès qu'un dossier judiciaire est prêt, le procès doit pouvoir commencer. Je suis convaincu que de nombreux collègues

Er is een arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling, ook al lopen de meningen daarover uiteen. Dit arrest moet dan ook worden gerespecteerd. U hebt terecht verwezen naar artikel 65 van het wetboek van strafrecht dat ons een aantal mogelijkheden biedt. Ik ben vragende partij opdat het proces ten gronde over die zaak kan plaatsgrijpen. Voor het overige meen ik dat het arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling alle mogelijke pistes openlaat. Er zal volgens mij ook voldoende aandacht aan dat aspect van de zaak worden besteed.

partagent ce point de vue.

La chambre des mises en accusation a rendu un arrêt dans ce dossier qui offre toute une série de possibilités et qu'il faut respecter. Je me référerai également à cet égard à l'article 65 du Code d'instruction criminelle, qui est très clair à ce sujet.

Monsieur le président, l'incident est grave, je le reconnais. Mais cette commission de la Justice a encore du pain sur la planche, et notamment dans le domaine de la mise en œuvre des recommandations des accords Octopus qui ont bien vu le jour à la suite des événements de 1996 et de ceux qui ont suivi. Je demande que l'on s'attelle au travail énorme qui nous attend.

Ik geef toe dat het een ernstig incident betreft. Ten gevolge van het Octopusakkoord heeft deze commissie echter nog heel wat werk voor de boeg.

Je le répète, l'incident est grave et il était indispensable de donner des explications à la Chambre et cet après-midi en séance plénière au Sénat, mais cet exercice n'est pas de nature à nous faire avancer sur le fond de l'affaire.

Moties **Motions**

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Vincent Decroly en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Ferdy Willems, Joseph Arens en Bart Laeremans
en het antwoord van de minister van Justitie,
vraagt de regering
- het recht van gedetineerden op bezoek door parlementsleden te vrijwaren zoals bepaald bij het algemeen reglement van de strafinrichtingen (KB van 21 mei 1965), zonder dat dit bezoek gemotiveerd hoeft te worden en met de mogelijkheid voor de verkozene om onder vier ogen met de gedetineerde te praten;
- de mogelijkheid voor parlementsleden om zich te laten vergezellen door een in het verzoek om de bijzondere toelating bij naam genoemde arts of tolk te handhaven."

Une première motion de recommandation a été déposée par M. Vincent Decroly et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Ferdy Willems, Joseph Arens et Bart Laeremans
et la réponse du ministre de la Justice,
demande au gouvernement
- que le droit de visite des détenus par les parlementaires demeure garanti comme le prévoit le règlement général des établissements pénitentiaires (AR du 21 mai 1965), sans exigence de motivation et avec la faculté pour l'écu de s'entretenir seul avec le détenu;
- souhaite que la faculté de se faire accompagner par un médecin ou interprète nommément cités dans la demande d'autorisation demeure pour les parlementaires."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Geert Bourgeois en Dany Pieters en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Ferdy Willems, Joseph Arens en

Bart Laeremans

en het antwoord van de minister van Justitie,
beveelt de minister aan

- a) artikel 6 van het algemeen reglement op de strafinrichtingen te evalueren en desgevallend te wijzigen, rekening houdend onder andere met de aard van de detentie (voorhechtenis/veroordeling);
- b) in afwachting strikt de hand te houden aan de toepassing van artikel 6."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par MM. Geert Bourgeois et Dany Pieters et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Ferdy Willems, Joseph Arens et Bart Laeremans

et la réponse du ministre de la Justice,
recommande au ministre

- a) d'évaluer et, le cas échéant, de modifier l'article 6 du règlement général des établissements pénitentiaires, compte tenu notamment de la nature de la détention (détention préventive, après condamnation);
- b) de veiller, en attendant, à l'application stricte de l'article 6 susmentionné."

Een motie van wantrouwen werd ingediend door de heren Joseph Arens en Tony Van Parys en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Ferdy Willems, Joseph Arens en Bart Laeremans

en het antwoord van de minister van Justitie,

vraagt de minister van Justitie de consequenties uit de recente gebeurtenissen te trekken en zijn ontslag in te dienen."

Une motion de méfiance a été déposée par MM. Joseph Arens et Tony Van Parys et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Ferdy Willems, Joseph Arens et Bart Laeremans

et la réponse du ministre de la Justice,

demande au ministre de la Justice de tirer les conséquences des récents événements et de présenter sa démission."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Anne Barzin, Martine Dardenne, Jacqueline Herzet, Fientje Moerman, Fauzaya Talhaoui en de heren Hugo Coveliers, Fred Erdman en Thierry Giet.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Anne Barzin, Martine Dardenne, Jacqueline Herzet, Fientje Moerman, Fauzaya Talhaoui et MM. Hugo Coveliers, Fred Erdman et Thierry Giet.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

La réunion publique de commission est levée à 13.08 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.08 uur.